POHJOIS-
POHJANMAA
COUNCIL OF OULU REGION

LUONNOS

Pohjois-Pohjanmaan liiton talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028–2029

Julkaisija:
Pohjois-Pohjanmaan liitto
Poratie 5 A, 90140 Oulu
puhelin 040 685 4000
kirjaamo@pohjois-pohjanmaa.fi
www.pohjois-pohjanmaa.fi

Kansien kuvat: kuviasuomesta.fi ja Pohjois-Pohjanmaan liitto

Oulu 2026

Sisältö

1 Maakuntajohtajan katsaus 4

2 Pohjois-Pohjanmaan näkymät 5

3 Strategiset tavoitteet 2027–2029 11

4 Toiminta ja tavoitteet 14
4.1 Luottamushenkilöhallinto 14
4.2 Toimintayksikkö 15
4.3 Maakunnan kehittäminen ja rahoitus 21
4.4 Maakunnan suunnittelu ja osaaminen 29
4.5 Hallinto 37

5 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028–2029 39
5.1 Yleisperustelut 39
5.2 Talousarvio perusteluineen vuodelle 2027 ja sitovuustaso 40
5.3 Henkilöstö 41

Talousarviotaulukot vuodelle 2027 ja suunnitelma vuosille 2028–2029 43

Jäsenkuntien maksuosuudet 47

Hyväksytty maakuntavaltuustossa xx.xx.2026 § xx.

1 Maakuntajohtajan katsaus

Laadittava talousarvio ja -suunnitelma perustuu Pohjois-Pohjanmaan liiton strategiaan vuosille 2025–2028. Strategian mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii pohjoisen äänenä, maakuntamme kehittäjänä ja edunvalvojana. Visiomme mukaan olemme innostava ja yhdistävä vaikuttaja.

Ensi vuosi on poikkeuksellisen merkittävä maakunnan ja pohjoisen edunvalvojille. Keväällä 2027 järjestetään eduskuntavaalit. Tämän jälkeen on vuorossa uuden hallituksen muodostaminen, ja seuraavien vuosien politiikkaa ja toimintaa ohjaavan hallitusohjelman laadinta. Siinä paperissa lukee Suomen suunta.

Vuosi 2027 on tärkein vaikuttamisen vuosi myös EU:n monivuotisen rahoituskehyksen kannalta. Kriittisin valmistelu ja linjaavimmat päätökset tehdään toimintavuoden aikana. Itä- ja Pohjois-Suomella ja erityisesti Pohjois-Pohjanmaalla on paljon pelissä – ei yksin aluekehitysrahoituksen saannon osalta vaan myös alueellisessa ja kansallisessa kumppanuussuunnitelmassa. Olemme isompien kysymyksien ja suurempien haasteiden edessä kuin koskaan aikaisemmin.

Haasteisiin on varauduttu. Olemme onnistuneet joukkoistamaan edunvalvontaa palvelemaan yhteisiä tavoitteittamme ja päämääriämme. Vahvin tukemme vaikuttamisessa on yhteistyö toimijoiden kesken ja toimintaympäristön monet ja pitkään odotetut myönteiset signaalit.

Pohjois-Pohjanmaan suhdanneaineiston mukaan käänne parempaan on tapahtunut useilla toimialoilla. Yritysten liikevaihto kasvaa, mutta se ei heijastu vielä vahvasti työllisyyteen. Ainoastaan metallialalla näkyy tällä hetkellä selkeä kasvu myös henkilöstömäärässä. Rakentamisen liikevaihto on piristynyt maakunnassa jo useita kuukausia, mutta henkilöstömäärä supistuu edelleen. Yritykset tarkkailevat suhdannekäänteen pysyvyyttä. Suurten investointien käynnistyminen kasvattaa luottamusta ja tarjoaa nopeasti työllisyysmahdollisuuksia. Metalli- sekä sähkö- ja energiateknologia-aloilla näkyi vahvaa piristymistä jo vuoden alkupuolella. Erityisesti energiateknologiassa on tapahtunut voimakas käänne vuoden 2025 heikosta tilanteesta.

Suhdanteiden vahvistuminen välittyy vaiheittain kuntatalouteen. Merkittävin hidaste on korkea työttömyys, jonka seurauksena työttömyystukimenot ovat kasvaneet lähes jokaisessa kunnassa. Työllisyyden hidas elpyminen heikentää kuntien tuloverokertymiä. Rohkaiseva tekijä on, että kunnat ovat saaneet verotuloja ja valtionosuuksia hieman paremmin kuin aikaisemmin ennakoitiin.

Pohjois-Pohjanmaan liiton talouden suunnittelussa on arvioitu ja ennakoitu omistajakuntien talouden tilannetta ja näkymiä tulevina vuosina. Talousarviossa on otettu huomioon palkkakustannukset ja luottamushenkilöpalkkiot sekä muut menot sopeuttamalla henkilöstömenoja ja hyödyntämällä ostopalveluita.

Talousarvio perustuu maakuntahallituksen asettamaan talousarvion raamiin, jonka mukaan jäsenkuntien maksuosuus nousee 38 000 euroa (+1 %) vuonna 2027. Toimintatuotot ovat 5,2 M€ ja -kulut 5,4 M€. Kehittämisrahastosta tuloutetaan 270 000 euroa, joka kohdistuu oman tuotannon hankkeiden omarahoituksiin. Kuntayhtymän talousarvio on 13 200 euroa ylijäämäinen.

Jussi Rämet
maakuntajohtaja

2
Pohjois-Pohjanmaan näkymät

Maakunnan väkiluku laski ensimmäistä kertaa vuosikymmeniin

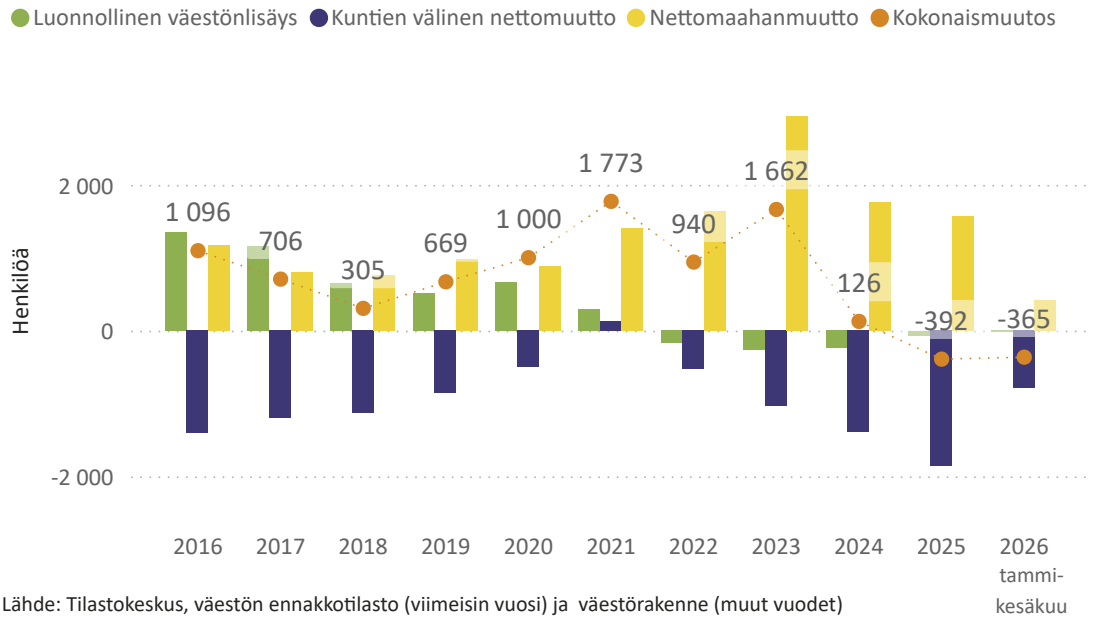
Vuoden 2025 lopussa Pohjois-Pohjanmaalla asui 417 939 asukasta, mikä on 392 asukasta vähemmän kuin edellisen vuoden lopussa. Kyseessä on historiallinen käänne. Pohjois-Pohjanmaan väkiluku laski ensimmäistä kertaa sitten vuoden 1970, jolloin Suomesta ja erityisesti Pohjois-Suomesta Ruotsiin suuntautunut muuttoaalto huipentui.

Koko Suomen väkiluku kasvoi vuonna 2025 yhteensä 16 910 asukkaalla. Kasvu perustui kokonaan nettomaahanmuuttoon (+31 233), sillä luonnollinen väestönlisäys oli koko maassa negatiivinen (-13 377).

Pohjois-Pohjanmaan nettomaahanmuutto oli vuonna 2025 yhteensä 1 570 henkilöä. Luku laski edellisvuoden 1 769:stä, mutta on edelleen historiallisesti tarkasteltuna korkea. Nettomaahanmuutto on pysynyt ainoana selvästi positiivisena väestönmuutoksen osatekijänä, mutta vuonna 2025 sekään ei riittänyt kääntämään kokonaismuutosta positiiviseksi.

Maakuntien välinen nettomuutto oli Pohjois-Pohjanmaalle vuonna 2025 selvästi negatiivinen, -1 857 henkilöä. Muuttotappio kotimaan sisällä syveni merkittävästi edellisvuoden -1 396:sta ja jatkui jo neljättä vuotta peräkkäin. Myös maakunnan keskuskaupunki Oulu menetti väestöään maan sisäisessä muutossa: kuntien välinen nettomuutto oli Oulun osalta -277 henkilöä. Edellisen kerran Oulun muuttotase oli negatiivinen vuonna 2006. Taustalla vaikuttaa rakenteellinen ilmiö. Aiempien vuosien suuri maahanmuutto heijastuu nyt kotimaan sisäiseen muuttoliikkeeseen, kun maakuntaan muuttaneet ulkomaalaistaustaiset asukkaat eivät ole jääneet alueelle pidemmäksi aikaa vaan ovat muuttaneet edelleen Etelä-Suomeen ja erityisesti pääkaupunkiseudulle. Viimeksi Pohjois-Pohjanmaa sai maakuntien välisessä muutossa positiivisen saldon vuonna 2021, ja sitä ennen viimeksi vuonna 2004.

Pohjois-Pohjanmaa - väestökehityksen osatekijöiden muutokset

Lähde: Tilastokeskus, väestön ennakkotilasto (viimeisin vuosi) ja väestörakenne (muut vuodet)

Pohjois-Pohjanmaalla luonnollinen väestönlisäys oli vuonna 2025 edelleen negatiivinen, -68 henkilöä, mutta parani merkittävästi edellisvuodesta (-235). Myönteisen kehityksen taustalla on syntyneiden määrän kasvu: vuonna 2025 syntyi 3 825 lasta, mikä on 230 lasta enemmän kuin vuotta aiemmin. Tämä oli kuitenkin jo neljäs peräkkäinen vuosi, jolloin syntyneitä oli alle 4 000. Kuolleiden määrä oli 3 893, mikä on hieman enemmän kuin vuonna 2024 (3 830).

Pohjois-Pohjanmaan 30 kunnasta väkiluku kasvoi vuonna 2025 viidessä kunnassa. Suhteellisesti eniten kasvoi Pyhäntä (+2,26 %), Oulu (+0,61 %), Lumijoki (+0,50 %), Kempele (+0,23 %) ja Muhos (+0,21 %). Oulun kasvu oli ylivoimaisesti suurin absoluuttisesti, mutta hidastui edellisvuoden 1 519 asukkaasta. Vielä vuonna 2024 kasvaneet Ii, Merijärvi, Ylivieska ja Siikalatva kääntyivät kaikki laskuun. Siikalatvan historiallinen ensimmäinen kasvuvuosi jäi siten ainakin vielä yksittäiseksi. Muissa 25 kunnassa väkiluku väheni. Suhteellisesti eniten väkiluku laski Pyhäjärvellä (-3,21 %), Reisjärvellä (-3,13 %), Taivalkoskella (-2,79 %), Utajärvellä (-2,72 %), Merijärvellä (-2,64 %) ja Kärsämäellä (-2,07 %).

Tilastokeskuksen vuoden 2026 tammi-kesäkuun ennakkotietojen mukaan Pohjois-Pohjanmaan väkiluku on vähentynyt alkuvuoden aikana 365 henkilöllä. Ennakkotieto ei vielä anna luotettavaa kuvaa koko vuoden väestönkehityksestä, mutta alkuvuoden luvut viittaavat siihen, että maakunnan keskeinen haaste on edelleen kotimaan muuttoliikkeestä aiheutuva muuttotappio. Luonnollinen väestönlisäys on edelleen negatiivinen, mutta aiempaa lähempänä tasapainoa. Samanaikaisesti nettomaahanmuutto näyttää jäävän edellisvuosia pienemmäksi. Kotimaan muuttotappio ei johdu pelkästään opiskelu- ja työperäisestä muutosta, vaan myös aiempina vuosina maakuntaan muuttaneiden ulkomaalaistaustaisten asukkaiden edelleenmuutosta Etelä-Suomeen.

Työttömyys kasvaa aiempaa hitaammin - työmarkkinoiden rakenteelliset haasteet jatkuvat

Työttömyys on jatkanut kasvuaan Pohjois-Pohjanmaalla vuonna 2026, mutta edellisvuotta hitaampana. Tammi–heinäkuussa työttömiä työnhakijoita oli keskimäärin noin 1 100 henkilöä enemmän kuin vuotta aiemmin, mikä vastaa 4,5 prosentin kasvua. Vuoden 2025 vastaavalla jaksolla työttömien määrä kasvoi edellisvuodesta keskimäärin noin 1 500 henkilöllä.

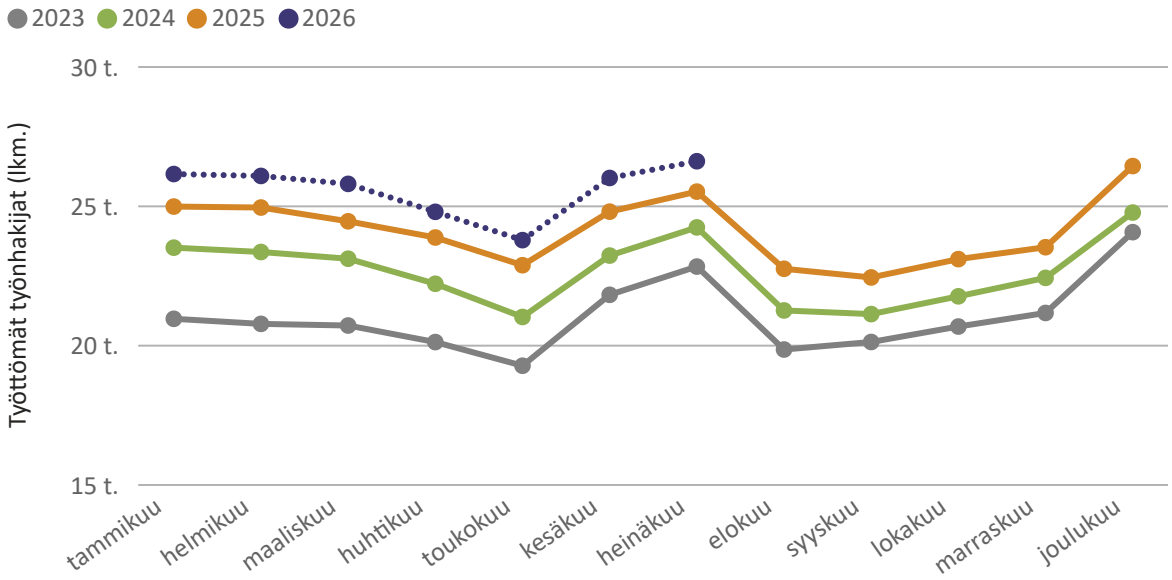
Heinäkuu on tyypillisesti yksi vuoden korkeimman työttömyyden kuukausista, ja näin oli myös vuonna 2026. Heinäkuun lopussa Pohjois-Pohjanmaalla oli 26 582 työtöntä työnhakijaa, mikä oli 1 090 enemmän kuin vuotta aiemmin. Työttömien osuus työvoimasta oli maakunnassa 13,5 prosenttia, hieman koko maan tasoa korkeampi. Koko Suomessa vastaava osuus oli 13,2 prosenttia.

Kuntien välillä työttömyyden tasossa ja kehityksessä oli edelleen suuria eroja. Heinäkuun lopulla työttömien osuus työvoimasta oli korkein Oulussa ja Pudasjärvellä (15,6 %), Taivalkoskella ja Vaalassa (14,3 %) sekä Iissä, Pyhäjärvellä ja Raahessa (12,6 %). Matalimmat luvut mitattiin Pyhännällä (6,3 %), Limingassa (8 %), Alavieskassa (8,2 %), Reisjärvellä (8,3 %) sekä Kalajoella ja Merijärvellä (8,8 %).

Työttömien osuus työvoimasta kasvoi eniten Oulaisissa, Muhoksella ja Lumijoella verrattuna edellisen vuoden heinäkuuhun. Vastaavasti osuus laski selvimmin Iissä, Haapajärvellä, Utajärvellä sekä Pyhäjoella ja Sievissä. Kaikkiaan 17 kunnassa työttömien osuus työvoimasta oli heinäkuussa 2026 matalampi kuin vuotta aiemmin, kun taas 13 kunnassa osuus oli noussut.

Lomautusten määrä on vähentynyt edellisvuodesta. Tammi–heinäkuussa Pohjois-Pohjanmaalla oli keskimäärin noin 2 000 lomautettua henkilöä kuukaudessa, mikä oli 273 vähemmän kuin vuotta aiemmin.

Työttömien työnhakijoiden määrä Pohjois-Pohjanmaalla

Lähde: Työnvälitystilasto, KEHA-keskus

Myös lyhennettyä työviikkoa tekevien määrä oli laskenut. Samaan aikaan avoimien työpaikkojen määrä on kuitenkin vähentynyt selvästi. Julkiseen työnvälitykseen ilmoitettiin tammi–heinäkuussa keskimäärin noin 2 030 uutta avointa työpaikkaa kuukaudessa, kun vuotta aiemmin määrä oli noin 3 000.

Työttömyyden kasvu on kohdistunut erityisesti naisiin, nuoriin ja ulkomaalaisiin työnhakijoihin. Naisten työttömyys on kasvanut jo toisena peräkkäisenä vuonna miesten työttömyyttä nopeammin. Tammi–heinäkuussa miesten työttömyys oli keskimäärin noin 400 henkilöä ja naisten työttömyys noin 700 henkilöä korkeammalla tasolla kuin vuotta aiemmin. Heinäkuun lopussa työttömänä oli 14 708 miestä ja 10 864 naista.

Nuorten työttömyystilanne on heikentynyt edelleen selvästi. Alle 25-vuotiaita työttömiä työnhakijoita oli tammi–heinäkuussa keskimäärin 4 233, mikä oli 563 henkilöä eli yli 15 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin. Yli 50-vuotiaiden työttömien määrä kasvoi maltillisemmin: heitä oli keskimäärin 7 719, mikä oli 122 henkilöä eli 1,6 prosenttia enemmän kuin edellisvuoden vastaavalla jaksolla. Ulkomaalaisten työttömien työnhakijoiden määrä oli alkuvuonna keskimäärin noin 1 580, mikä merkitsee noin 10 prosentin kasvua vuodentakaisesta.

Pitkäaikaistyöttömyyden kasvu on yksi työmarkkinatilanteen huolestuttavimmista piirteistä. Yli vuoden yhtäjaksoisesti työttömänä olleita työnhakijoita oli Pohjois-Pohjanmaalla tammi–heinäkuussa keskimäärin noin 10 517 henkilöä kuukaudessa. Määrä kasvoi vuodessa 1 147 henkilöllä. Vaikka työttömyyden kokonaiskasvu on hidastunut, pitkäaikaistyöttömyyden lisääntyminen kertoo työmarkkinoiden rakenteellisten haasteiden syvenemisestä.

Teollisuusklustereissa nähtävissä selvää kasvun vahvistumista

Toukokuuhun 2026 ulottuva suhdanneseuranta osoittaa Pohjois-Pohjanmaan klustereiden kehityksen olevan edelleen kaksijakoista. Metalliklusteri sekä sähkö- ja energiateknologiaklusteri ovat siirtyneet selvään kasvuun, kun taas ICT-klusterin sekä puu- ja huonekaluteollisuuden kehitys on alkuvuonna ollut vaihtelevaa. Rakentamisessa ja matkailussa liikevaihto kasvaa, mutta henkilöstömäärät vähenevät edelleen.

Metalliklusterissa vuoden 2026 alku on ollut vahva. Liikevaihto kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 8,3 prosenttia, ja kasvu jatkui myös keväällä. Samalla henkilöstömäärä kääntyi kasvuun. Tämä viittaa suhdannetilanteen laaja-alaiseen vahvistumiseen.

Sähkö- ja energiateknologiaklusterin liikevaihto on kääntynyt vahvaan kasvuun vuoden 2025 heikon alkuvuoden jälkeen. Liikevaihto kasvoi vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä 12,5 prosenttia vuodentakaisesta. Huhtikuussa liikevaihto kasvoi 3,2 prosenttia ja toukokuussa jälleen 12,5 prosenttia. Henkilöstömäärä on kuitenkin jatkanut lievää laskuaan.

Rakentamisen liikevaihdon vuoden 2025 lopulla alkanut kasvu jatkui vuoden 2026 alkupuolella. Liikevaihto kasvoi ensimmäisellä vuosineljänneksellä 3,8 prosenttia vuodentakaisesta. Huhtikuussa kasvua oli 2,7 prosenttia ja toukokuussa 5,8 prosenttia. Henkilöstökehitys on kuitenkin edelleen selvästi heikkoa.

Matkailuklusterin liikevaihto kasvoi vuoden 2026 alkupuolella maltillisesti: ensimmäisellä neljänneksellä kasvua oli 3,0 prosenttia, huhtikuussa 1,4 prosenttia ja toukokuussa 4,0 prosenttia. Henkilöstömäärä kuitenkin väheni edelleen, ja kehitys jäi selvästi vuoden 2025 alkupuolta heikommaksi.

ICT-klusterin liikevaihdon kehitys on ollut alkuvuonna epävakaata. Ensimmäisellä vuosineljänneksellä liikevaihdon kuukausivaihtelut ovat olleet suuria: tammikuussa liikevaihto laski 10,3 prosenttia, helmikuussa kasvoi 11,6 prosenttia ja maaliskuussa laski 8,2 prosenttia. Huhtikuussa liikevaihto kasvoi 12,1 prosenttia, mutta toukokuussa se väheni jälleen 5,9 prosenttia vuodentakaisesta. Henkilöstömäärä on jatkanut laskuaan.

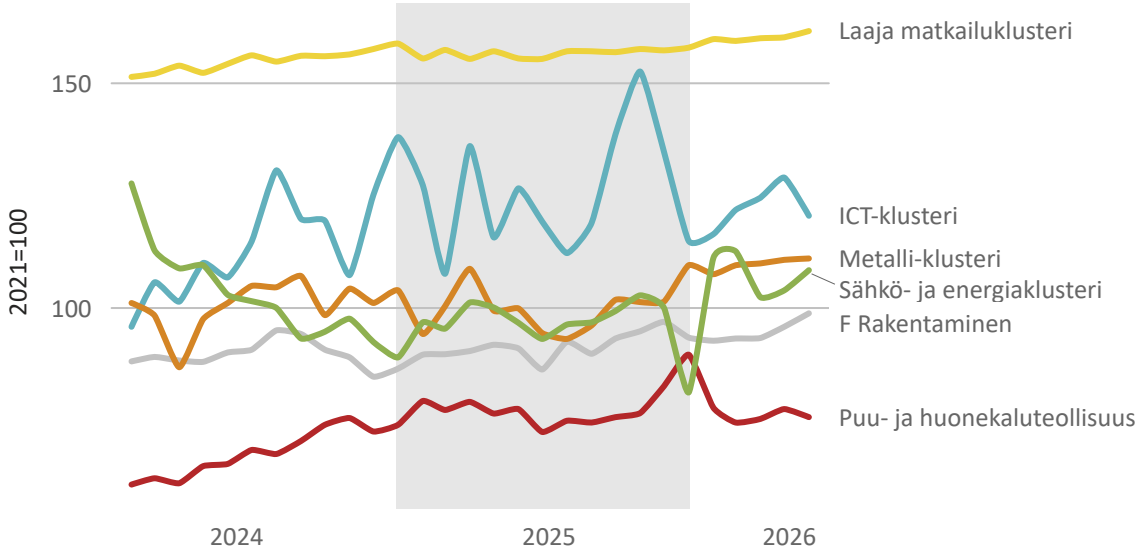
Puu- ja huonekaluteollisuuden vuonna 2025 nähty voimakas kasvu on taittunut. Liikevaihto väheni vuoden 2026 ensimmäisellä neljänneksellä 3,8 prosenttia vuodentakaisesta. Huhtikuussa liikevaihto kasvoi 1,5 prosenttia, mutta toukokuussa se laski 6,2 prosenttia. Henkilöstömäärä on säilynyt liikevaihtoa vahvempana. Klusterin henkilöstömäärä siis kasvaa edelleen, vaikka liikevaihdon kehitys on heikentynyt.

Kuntien taloudellinen tilanne eriytynyt Pohjois-Pohjanmaalla

Vain kolme Pohjois-Pohjanmaan kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2026, kun vuotta aiemmin korotuksia teki kahdeksan kuntaa. Koko Suomessa 38 kuntaa nosti tuloveroprosenttiaan vuodelle 2026. Vuotta aiemmin korottajia oli 68. Taivalkoski korotti veroprosenttia 0,6 prosenttiyksikköä, mutta on edel-

Pohjois-Pohjanmaan suhdannekehitys - liikevaihto

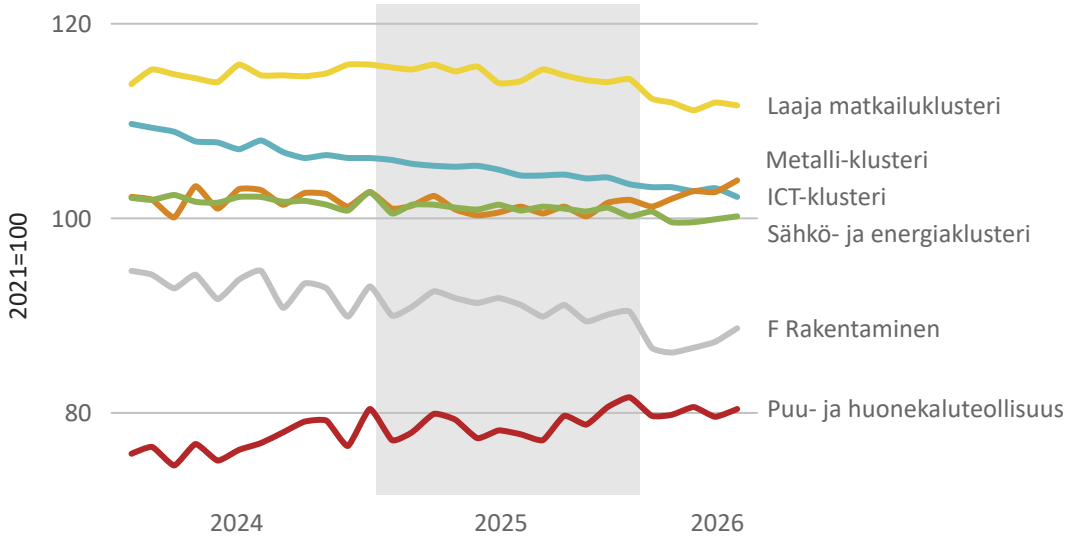
Kausitasoitettu sarja

Lähde: Asiakaskohtainen suhdannepalvelu, Tilastokeskus

Pohjois-Pohjanmaan suhdannekehitys - henkilöstömäärä

Kausitasoitettu sarja

Lähde: Asiakaskohtainen suhdannepalvelu, Tilastokeskus

leen maakunnan maltillisimpien verottajien joukossa. Raahe korotti 0,3 prosenttiyksikköä ja Merijärvi 0,1 prosenttiyksikköä. Raahen uusi tuloveroprosentti on 9,1 ja Merijärven 10,1. Raahe oli maakunnan ainoa kunta, joka nosti kiinteistöveroprosenttejaan, kaikkia 0,2 prosenttiyksiköllä.

Vuonna 2026 maakunnan korkein kunnallisveroprosentti on Ylivieskassa (10,3 %). Vähintään kymmenen kunnallisveroprosentti on myös Haapajärvellä, Reisjärvellä, Merijärvellä ja Oulaisissa. Maakunnan matalin tuloveroprosentti on nyt yksin Pyhäjoella (7,9 %) Taivalkosken korotettua tuloveroprosenttiaan.

Pohjois-Pohjanmaan verotuloilla painotettu keskimääräinen tuloveroprosentti sijoittuu maakuntien vertailussa keskitasolle: 8,6 prosenttia. Ero alhaisimpaan keskimääräiseen tuloveroprosenttiin, Uusimaahan, on 2,25 prosenttiyksikköä. Ero korkeimman verotuksen maakuntaan, Keski-Pohjanmaahan, on huomattavasti pienempi, 0,7 prosenttiyksikköä.

Pohjois-Pohjanmaan kunnille kertyi verotilityksiä elokuun loppuun mennessä yhteensä noin 686 miljoonaa euroa, mikä on 3,8 prosenttia enemmän kuin vuotta aiemmin.

Kunnallisverotilitykset kasvoivat tammi-elokuussa 5,5 prosenttia ja yhteisöverotilitykset 6,3 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Kunnallisverotilitysten kasvulukua ylikorostaa vertailuvuoden 2025 poikkeuksellisen alhainen taso, johon vaikuttivat merkittävät negatiiviset vero-oikaisut. Sen sijaan kiinteistöverotilitykset vähenivät peräti 9,3 prosenttia. Kiinteistöverokertymää heikentävät tänä vuonna merkittävästi verovuosiin 2022–2024 liittyvät vero-oikaisut. Lisäksi verohallinnon ennakkotiedon mukaan kiinteistöjen verotusarvot laskevat verovuonna 2026 ensimmäistä kertaa vuoden 2014 jälkeen alkaneen tilastoaikasarjan aikana.

Kuntien väliset erot verotilitysten kehityksessä olivat kuitenkin huomattavia. Verotilitykset kasvoivat tammi-elokuussa 25 kunnassa, kun taas viidessä kunnassa ne jäivät viimevuotista pienemmiksi. Suhteellisesti eniten tilitykset kasvoivat Oulaisissa ja Siikajoella, joissa kasvua kertyi noin 13 prosenttia. Myös Pudasjärvellä, Taivalkoskella ja Pyhännällä verotilitykset kasvoivat noin yhdeksän prosenttia. Suurimmat vähennykset kirjattiin Pyhäjoella (-9,2 %) ja Raahessa (-3,2 %). Muissa verotilityksiltään heikentyneissä kunnissa lasku jäi alle yhden prosentin.

Kunnallisverotilitykset kasvoivat tammi-elokuussa 2026 lähes kaikissa Pohjois-Pohjanmaan kunnissa. Vuodentakaiseen verrattuna tilitykset vähenivät ainoastaan Pyhäjoella (-5,9 %) ja Alavieskassa (-0,4 %). Voimakkainta kasvu oli Pyhännällä, jossa kunnallisverotilitykset lisääntyivät 10,3 prosenttia. Taivalkoskella, Kempeleessä ja Raahessa kasvua kertyi noin kahdeksan prosenttia.

Yhteisöverotilitykset kasvoivat tammi-elokuussa 2026 yhteensä 27 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa. Vähintään 20 prosentin kasvun saavutti peräti 13 kuntaa. Suhteellisesti voimakkainta kasvu oli Hailuodossa ja Pudasjärvellä, joissa yhteisöverotilitykset kasvoivat noin 36 prosenttia vuodentakaisesta. Tilitykset vähenivät viidessä kunnassa, joista selvästi suurin pudotus kirjattiin Raahessa (-46 %).

Kiinteistöverotilitykset vähenivät tammi-elokuussa 2026 peräti 23 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa, mikä kuvastaa kuluvan vuoden poikkeuksellista tilannetta. Suurin pudotus nähtiin Limingassa, jossa tilitykset jäivät 32,6 prosenttia vuotta aiempaa pienemmiksi. Myös Oulussa, Raahessa, Siikalatvassa ja Pyhäjoella kiinteistöverotilitykset vähenivät 14–17 prosenttia edellisvuoden vastaavaan ajanjaksoon verrattuna. Voimakkainta kasvu oli Oulaisissa, jossa tilitykset kasvoivat 86,6 prosenttia, sekä Siikajoella, jossa kasvua kertyi 42,6 prosenttia.

Kunnallisverojen osuus kunnan yhteenlasketuista verotilityksistä oli elokuuhun mennessä suurin Limingassa (91 %), Tyrnävällä (90 %) ja Lumijoella (88 %). Yhteisöverotulojen osuus kunnan yhteenlasketuista verotilityksistä nousi suurimmaksi, noin 19 prosenttiin, Sievissä, Taivalkoskella, Pyhännällä ja Pudasjärvellä. Kiinteistöverojen osuus puolestaan korostui Pyhäjoella (42 %), Vaalassa (40 %) ja Utajärvellä (34 %).

Valtionkonttorin keräämän tilinpäätösennusteen mukaan vain yksi Pohjois-Pohjanmaan kunta arvioi vuosikatteen muodostuvan tänä vuonna negatiiviseksi. Yhdeltä kunnalta tilinpäätösennustetta ei ollut saatavilla. Positiivisen tilikauden tuloksen ennustaa saavuttavansa 11 kuntaa, kun edellisvuonna vastaava arvio oli seitsemällä kunnalla. Negatiivista tilikauden tulosta ennakoivista 18 kunnasta viisi arvioi tuloksen heikkenevän yli 200 euroa miinukselle asukasta kohti.

Kuluvan tilikauden arvioi päättävänsä ylijäämäisenä tai vähintään lähellä nollatulosta 16 kuntaa. Suurimpia ylijäämiä ennakoivat Liminka, Kärsämäki, Pudasjärvi ja Pyhäjoki. Tilikauden alijäämään varautuu puolestaan 14 kuntaa, mikä on kuusi kuntaa enemmän kuin vuotta aiemmin.

Taloudellinen tilanne on erityisen haastava Merijärvellä ja Pyhäjärvellä. Merijärvelle on myönnetty harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta vuosina 2023–2025, mikä kuvastaa kunnan pitkittyneitä talousvaikeuksia. Lisäksi kunnan taseessa oli vuoden 2025 lopussa kertynyttä alijäämää yli 1 000 euroa asukasta kohden. Pyhäjärven talouden vakavuudesta kertoo puolestaan se, että valtiovarainministeriö on päättänyt käynnistää kaupungissa kuntalain mukaisen arviointimenettelyn syksyllä 2026. Menettelyn perusteena on konsernitaseeseen kertynyt alijäämä, joka oli vuoden 2025 lopussa 1 362 euroa asukasta kohden.

Tilinpäätösennusteiden mukaan lainakanta kasvaa vuoden 2026 aikana 18 Pohjois-Pohjanmaan kunnassa. Voimakkainta velkaantuminen olisi Pyhäjärvellä, jossa lainakanta lisääntyisi yli 2 000 euroa asukasta kohti. Alavieskassa, Taivalkoskella, Kalajoella, Iissä ja Muhoksella kasvua ennakoidaan yli 900 euroa asukasta kohti. Myös Kempeleessä, Oulussa, Kuusamossa, Tyrnävällä, Sievissä ja Merijärvellä lainakanta kasvaisi yli 300 euroa asukasta kohti. Samaan aikaan kymmenen kuntaa arvioi lainakantansa pienenevän. Suurimmat vähennykset ennakoidaan Utajärvellä, Pudasjärvellä, Pyhännällä, Siikajoella ja Ylivieskassa, joissa lainakanta supistuisi vähintään 300 euroa asukasta kohti. Vuoden 2026 lopussa korkeimman lainakannan ennakoidaan olevan Reisjärvellä ja Pyhäjärvellä, joissa velkamäärä ylittäisi 10 000 euroa asukasta kohti.

3 Strategiset tavoitteet 2027–2029

STRATEGISET TAVOITTEET 2027(–2029)			
Strateginen päämäärä 2027: Vaikuttaja *Teemme vastuullista ja vaikuttavaa edunvalvontaa Pohjois-Pohjanmaan maakunnan puolesta kansallisesti ja kansainvälisesti. Yhdessä kehitämme ja vahvistamme maakunnan kilpailukykyä ja elinvoimaa.*			
Avaintulos 2026	**Toimenpide**	**Mittari**	**Vastuutahot**
Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminta palvelee maakunnan yhteistä edunvalvontaa oikea-aikaisesti ja vaikuttavasti.	Kuntien tukeminen elinvoiman kehittämisessä maakunnallisen edunvalvonnan avulla. Tulevaan hallitusohjelmaan, maakunnan liittojen tehtäviin ja aluekehityslainsäädäntöön sekä ohjelmakauteen 2028–2034 vaikuttaminen. CPMR:n ja muissa kansainvälisissä verkostoissa vaikuttaminen.	Sidosryhmäkysely. Aktiivinen, viestinnällisesti näkyvä ja systeemaattinen maakunnan vaikuttamistyön seuranta.	Maakuntahallitus, maakuntajohtaja, maakunnan suunnittelu ja osaaminen, maakunnan kehittäminen ja rahoitus.
Pohjois-Pohjanmaan liitolla on vakiintuneet ja toimivat vaikuttamisen foorumit sekä kanavat kansallisella tasolla.	Pohjoisen Suomen ohjelman toteuttaminen (ohjelman toimet ja Forum North) sekä sisältyminen uuteen hallitusohjelmaan. Hallitusohjelmaan ja lainsäädäntötyöhön vaikuttaminen.	Pohjoisen Suomen ohjelman toimenpide-esitysten toteutuminen ja maakuntaan kohdistunut kansallinen rahoitus. Vaikuttamistoimet ja seuranta kansalliseen valmisteluun ja politiikkalinjauksiin. Toteutuneet Oulun vaalipiirin kansanedustajatapaamiset.	Maakuntahallitus, maakuntajohtaja, suunnittelujohtaja, maakunnan suunnittelu ja osaaminen, maakunnan kehittäminen ja rahoitus.
EU:n alue- ja rakennepolitiikka ja kansainvälinen ohjelmarahoitus mahdollistaa maakunnan tavoitteellisen kehittämisen. Pohjois-Suomen merkitys tunnistetaan eurooppalaisissa ja rajat ylittävissä ohjelmissa.	Vaikuttaminen 2028–2034 EU-rahoituskauteen sekä nykyisen rahoituskauden muutosten toimeenpanoon. Alue- ja rakennerahasto-ohjelman 2021–2027 vaikuttavuusarvioinnin käynnistäminen. Vaikuttamis- ja valmistelutyö eurooppalaiseen liikennepolitiikkaan ja pohjoisen alueellisiin rajat ylittäviin ohjelmiin.	Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston, EU-toimiston johtoryhmän sekä alue- ja rakennepolitiikan (ARP) ryhmän työskentely. TEN-T-liikenneverkkojen painotus kansallisissa ohjelmissa. Alueellisten rajat ylittävien ohjelmien valmistelutyö.	Maakuntahallitus, maakuntajohtaja, kehitysjohtaja, suunnittelujohtaja, pääsihteeri.

Strateginen päämäärä 2027: Yhdistäjä *Olemme verkostojen rakentaja ja toimimme tiiviissä vuorovaikutuksessa kuntien ja muiden toimijoiden kesken. Kokoamme alueelliset vahvuudet yhteisen identiteetin ja pohjoisen äänen esiin tuomiseksi.*			
Avaintulos 2026	**Toimenpide**	**Mittari**	**Vastuutahot**
Pohjois-Pohjanmaan liitto on tuloksellisesti palveleva, aktiivinen ja johtava pohjoisen yhdistävä toimija kansainvälisissä ja kansallisissa verkostoissa.	Pohjoisen harvaan asuttujen alueiden (NSPA) yhteistyö. CPMR:n Itämeren työryhmissä vaikuttaminen. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteistyö. Pohjois-Pohjanmaan liitto on Itä- ja Pohjois-Suomen puheenjohtajamaakunta 2027.	Vaikuttamistyö tulevaan EU-ohjelmakauteen. Vaikuttamistoimet EU-tason politiikkalinjauksiin. Vastuu Itä- ja Pohjois-Suomen 2028–2034 ohjelman valmistelusta. Yhteisen älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano.	Maakuntahallitus, maakuntajohtaja, kehitysjohtaja, suunnittelujohtaja, pääsihteeri.
Pohjois-Pohjanmaan maakunnalla ja sen kunnilla on yhteinen maakunnan kehittämisen tahtotila.	Uuden maakuntaohjelman toteuttaminen sekä ennakoiva maankäytön- ja merialuesuunnittelu. Älykkään erikoistumisen strategian päivitys maakunnan vahvuudet huomioiden. Aluekehityskeskusteluprosessin valmistelu ja toimeenpano.	1. Maakuntaohjelman 2026–2029 toimeenpano. 2. Maakuntakaavan edistäminen. Annettujen lausuntojen lukumäärä. 3. Merialuesuunnitelman 2.0 valmistuminen. Älykkään erikoistumisen strategia on päivitetty maakunnan eri toimijoita osallistaen. Vaikuttaminen ALKE-keskusteluiden sisältöihin, organisointiin sekä vaikuttavuusarviointiin.	Maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.
Pohjois-Pohjanmaan liitto on mahdollistanut alueellisten toimijoiden yhteistyön, joka on tuonut hyvinvointia, kilpailukykyä ja lisäarvoa maakunnan kehittämiseen.	Strategisen yhteistyösopimuksen toimeenpano. Uuteen maakuntaohjelmaan sisältyvän kuntalähtöisen kumppanuuslupauksen (sisältäen mm. elinvoimalupaus ja liikkumislupaus) toimeenpano.	Strateginen yhteistyösopimuksen seuranta ja yhteistyöstä viestiminen. Uuden maakuntaohjelman toimeenpanoon liittyvät asiantuntijalähtöiset kuntavierailut jatkuvat.	Maakuntajohtaja, maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.
Pohjoispohjalaisten yhteisöllisyys ja maakunnan identiteetti on vahvistunut.	Pohjois-Pohjanmaan liiton vahva ja aktiivinen yhdyspinta- ja osallisuustyö. Tuetaan vakiinnuttamistoimenpiteitä Euroopan kulttuuripääkaupunki Oulu2026 toiminnoille.	Maakunnallisen nuorisovaltuuston, elinvoimaryhmän ja Pohjois-Pohjanmaan järjestöneuvottelukunnan toiminta. Kulttuuripääkaupunkivuoden hyödyntäminen alustana Pohjois-Pohjanmaan identiteetti- ja kulttuurityössä nyt ja tulevaisuudessa.	Maakunnan suunnittelu- ja osaaminen, maakunnan kehittäminen ja rahoitus.

Strateginen päämäärä 2027: Innostaja *Toimimme avoimesti ja kannustamme vuorovaikutukseen. Luomme tilannekuvia ja ennakoimme toimintaympäristön muutoksia, joiden avulla mahdollistamme vaikuttavat valinnat.*			
Avaintulos 2026	**Toimenpide**	**Mittari**	**Vastuutahot**
Toimintakulttuuri koetaan avoimeksi ja arvostavaksi.	Johtamisen ja esihenkilötyön kehittäminen valmennuksien avulla sekä työyhteisötaitojen kehittäminen koko organisaatiossa.	Työhyvinvointikyselyn tulokset. Sidosryhmäkyselyn tulokset ja analyysi.	Maakuntahallitus, hallinto, toimintayksikkö, maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen.
Vuorovaikutus on lisääntynyt ja liiton toiminta perustuu toimivaan vuorovaikutukseen.	Sisäisen vuorovaikutuksen edistäminen työhyvinvoinnin ja yhteisöllisyyden vahvistamiseksi sekä työn laadun ja tuloksellisuuden lisäämiseksi myös kunta- ja asiakaslähtöisesti.	Työhyvinvointikyselyn tulokset. Sidosryhmäkyselyt.	Johtoryhmä, maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen, hallinto, toimintayksikkö
Sidosryhmät hyödyntävät tilannekuvia ja suhdannetietoja tehokkaasti.	Suhdannetietojen ja tilannekuvien sidosryhmäyhteistyö perustuen liiton ennakointityöhön ja tietotuotantoon sekä siihen liittyvä vaikuttava viestintä.	Data-aineistojen käyttö verkkosivuilla.	Maakunnan suunnittelu- ja osaaminen, koko organisaatio
Toiminta perustuu tiedollajohtamiseen ja toimintaympäristön muutosten ennakointiin. Tieto ohjaa toimintaa.	Strategisen analyysin kyvykkyyden kehittäminen. Tekoälylisenssien hankinta.	Henkilöstön koulutusmäärä.	Maakuntajohtaja, maakunnan kehittäminen ja rahoitus, maakunnan suunnittelu ja osaaminen, hallinto, toimintayksikkö

4
Toiminta ja tavoitteet

4.1 Luottamushenkilöhallinto

Pohjois-Pohjanmaan liiton ylintä päätösvaltaa käyttää **maakuntavaltuusto**. Valtuutettuja Pohjois-Pohjanmaan maakuntavaltuustokaudella 2025–2029 on yhteensä 75. Maakuntavaltuutetut ja varavaltuutetut ovat edustamiensa kuntien valtuustojen jäseniä. Valtuutetuista 31 on Oulusta, neljä Raahesta sekä Kempeleestä, Kuusamosta ja Ylivieskasta kustakin kolme edustajaa. Muilla jäsenkunnilla on kullakin yksi tai kaksi edustajaa.

Maakuntavaltuuston poliittinen jakauma vastaa vuoden 2025 kuntavaalien tulosta Pohjois-Pohjanmaalla. Keskusta on suurin puolue 28 valtuustopaikalla. Kokoomuksella on 13 ja sosialidemokraateilla 12 paikkaa. Vasemmistoliitolla on yhdeksän paikkaa, perussuomalaisilla ja vihreillä kummallakin kuusi. Kristillisdemokraateilla on yksi paikka.

Vuonna 2027 maakuntavaltuusto pitää kaksi kokousta. Maakuntavaltuuston puheenjohtajisto osallistuu maakuntahallituksen kokouksiin.

Maakuntahallitus johtaa Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintaa, hallintoa ja taloutta. Maakuntahallituksessa on 13 jäsentä ja heillä henkilökohtaiset varajäsenet. Maakuntahallituksen alaisena liiton hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa johtaa maakuntajohtaja, joka toimii maakuntahallituksen esittelijänä. Maakuntahallitus pitää 11 kokousta vuonna 2027, jonka lisäksi se kokoontuu tarvittaessa erillisiin kehittämis- ja suunnitteluseminaareihin.

Tarkastuslautakunnan tehtäviin kuuluu valtuuston asettamien toiminnan ja talouden tavoitteiden, toiminnan tuloksellisuuden ja tarkoituksenmukaisuuden sekä talouden tasapainotuksen toteutumisen arviointi sekä sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuden noudattamisen valvonta. Tarkastuslautakunta pitää viisi kokousta vuonna 2027, ellei tarvetta ylimääräisille kokouksille ilmene. Tarkastuslautakunnan budjetti mahdollistaa jäsenten osallistumisen koulutusseminaariin.

Vuonna 2027 toimivat maakuntahallituksen ja maakuntajohtajan nimeämät **neuvottelukunnat ja työryhmät**.

Pohjois-Suomen neuvottelukunta on Pohjois-Pohjanmaan, Lapin, Keski-Pohjanmaan sekä Kainuun maakuntien yhteinen yhteistyö- ja edunvalvontaelin, joka edistää Pohjois-Suomen yhteisiä asioita sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii vuonna 2027 Itä- ja Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajana. Pohjois-Suomen neuvottelukunnan puheenjohtajana toimii Kainuun liitto.

Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa **maakunnan yhteistyöryhmän** toiminnasta. MYR on aluekehittämistä koskevien suunnitelmien, ohjelmien ja sopimusten valmistelun ja toimeenpanon yhteensovittamista varten perustettu lakisääteinen toimielin. MYR:ssä ovat edustettuina alueen kuntien, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, elinkeinoelämän ja järjestöjen edustajat. Maakunnan yhteistyöryhmän toimikausi on kunnallisvaalikausi.

Pohjois-Pohjanmaan liitto tekee yhteistyötä Pohteen kanssa **Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston** osalta. Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu nuorisovaltuustosta aiheutuviin kustannuksiin Pohteen, kuntien ja Pohjois-Pohjanmaan liiton välisen yhteistyösopimuksen nojalla. Talousarviossa on varauduttu yhteistyön jatkumiseen.

4.2 Toimintayksikkö

Maakuntajohtajan alaisuudessa toimiva toimintayksikkö johtaa ja koordinoi edunvalvontaa, kansainvälisiä asioita ja vahvistaa viestintäpalveluita. Yksikön vastuulla on EU:n monivuotiseen rahoituskauteen 2028–2034 valmistautuminen Itä- ja Pohjois-Suomessa, Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopisteen toiminta sekä EAKR-ohjelman juridinen neuvonta ja jälkitoimet sopimusmaakuntien kesken. Tarkoitus on palvella ja kehittää vastuualueiden toimintaa yhdessä asetettujen strategisten tavoitteiden avulla. Toimintayksikön toimintakulut on kirjattu hallinnon kustannuspaikalle.

Kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta

Pohjois-Pohjanmaan liiton kansallinen ja kansainvälinen edunvalvonta perustuu yhteisesti sovittuihin strategisiin päämääriin ja maakunnan kuntien kanssa laadittuihin edunvalvonnan kärkitavoitteisiin. Huhtikuussa 2027 järjestetään eduskuntavaalit. Keskeistä on vaikuttaa tulevaan hallitusohjelmaan. Vaikuttamista ja edunvalvontaa tehdään vastuullisesti koko maakunnan puolesta. Kansainvälisen edunvalvonnan selkeä prioriteetti on valmistautua Euroopan unionin uuteen monivuotiseen rahoituskauteen turvaamalla pohjoisen harvan asutuksen (NSPA-tuen) alueellinen saanto ja aluekehittämisen toimenpiteet osana valtiovarainministeriön johdolla laadittavaa alueellista ja kansallista suunnitelmaa. Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoite on toimia uudella ohjelmakaudella välittävänä toimielimenä.

Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa Itä- ja Pohjois-Suomen alueellisen valmistelun koordinaatiosta. Lisäksi liitto vastaa Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien puheenjohtajuuden velvollisuuksista vuonna 2027. Tämä tarkoittaa alueellisesti suunniteltujen toimenpiteiden järjestelyistä vastaamista toimintasuunnitelman mukaisesti sekä muun muassa Itä- ja Pohjois-Suomen Brysselin toimiston johtoryhmän puheenjohtajuutta.

Pohjois-Pohjanmaan liiton vaikuttamistoimintaa ja -viestintää toteutetaan kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Kansallinen edunvalvonta painottuu Pohjois-Pohjanmaan liiton koordinoimiin Oulun vaalipiirin kansanedustajatapaamisiin, Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisiin tavoitteisiin ja toimintaan, Pohjoisen Suomen ohjelman toimeenpanoon ja päivittämiseen (Pohjoisen Suomen ohjelma 2.0) sekä vaikuttamiseen muun muassa Väyläviraston investointiohjelmaan Liikenne 12 -suunnitelman ja EU:n TEN-T-liikennepolitiikan tavoitteiden mukaisesti.

Edunvalvonta ja vaikuttajaviestintä suunnataan päättäjille ja sidosryhmille. Tarkoituksen toteuttamiseksi nostetaan maakunnan keskeisiä ja ajankohtaisia aiheita julkiseen keskusteluun myös median kautta. Vaikuttamisen keskeisimpänä kanavana toimivat tapaamiset. Keskusteluyhteyksiä ja -mahdollisuuksia rakennetaan kutsumalla valtakunnan päättäjiä, päätoimittajia ja mediaa, viranomaisia ja muita sidosryhmiä vierailemaan sekä Pohjois-Pohjanmaalla että Itä- ja Pohjois-Suomen alueella.

Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkaa vaalipiirin kansanedustajien tapaamisten koordinointia myös huhtikuun eduskuntavaalien jälkeen. Lisäksi kutsutaan eduskunnan valittuja valiokuntia vierailulle Pohjois-Pohjanmaalle, osallistutaan valiokuntien asiantuntijakuulumisiin ja laaditaan kirjallisia lausuntoja ja kannanottoja.

Pohjois-Pohjanmaan kuntajohdon säännöllisissä kokouksissa, aluetapaamisissa ja ulkomaan opintomatkan myötä tiivistetään kuntayhteistyötä ja koota yhteen jäsenkuntien edunvalvonnan tarpeita ja kärkiä. Liiton toiminnan perusluonteen mukaisesti painopiste on koota ja yhteensovittaa kuntien tarpeita ja niiden esiintuomista erityisesti hallitusohjelman tavoitteiden ja toteutuksen näkökulmista.

Kansainvälisellä tasolla keskeisimmät vaikuttamisverkostot ovat CPMR (Perifeeristen merellisten alueiden liitto) ja Euroopan Alueiden komitea ja NSPA (pohjoisten harvaanasuttujen alueiden verkosto). Lisäksi tehdään sekä kahdenvälistä että kolmen Pohjoismaan yhteistyötä Pohjoisen Suomen, Ruotsin ja Norjan alueiden kesken. Pohjois-Pohjanmaan liiton luottamushenkilöillä on merkittävä rooli edellä kuvatuissa elimissä. Pohjoisen Suomen ohjelman toimena käynnistyy kansainvälinen Forum North -toiminta valtioneuvoston kanslian johdolla.

Kansainvälisten EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmien valmistelussa on tarkoituksenmukaista tunnistaa Pohjois-Suomen merkitys eurooppalaisissa ja rajat ylittävissä ohjelmissa. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto on mukana Euroopan puolijohdealueiden liitossa, ESRAssa. Euroopan unionin päämääränä on suvereniteetin lisääminen siruinvestoinneissa. Pohjois-Pohjanmaan vahvuus on sirujen suunnittelussa.

Vaikuttajaviestintä

Vaikuttamisviestintä on tavoitteellista viestinnän suunnittelua ja toteutusta, joka kytkeytyy Pohjois-Pohjanmaan liiton määrittelemiin vaikuttamistavoitteisiin ja -työhön. Vaikuttamisviestintä tukee strategisten vaikuttamis- ja edunvalvontatavoitteiden saavuttamista. Vaikuttamisviestintään kuuluvat vaikuttamistavoitteiden viestinnällinen suunnittelu, pääviestien ja argumentaation valmistelu, kohderyhmien ja viestintäkanavien määrittely, media- ja sidosryhmäviestintä, vaikuttamiskampanjat, puheenvuorojen viestinnällinen valmistelu, vaikuttamisen tukimateriaalit sekä vaikuttamisviestinnän seuranta ja arviointi.

Viestinnän tehtävänä on tuottaa ja toteuttaa vaikuttamistavoitteita tukevaa viestintää sekä arvioida viestinnän toteutusta, tavoittavuutta ja vaikutuksia. Vuonna 2027 käynnistetään yhteistyössä johdon, asiantuntijoiden ja muiden keskeisten toimijoiden kanssa vaikuttamistyön vaikuttavuusmallin sekä vaikuttamisviestinnän toimintamallin ja mittariston valmistelu. Työssä määritellään vaikuttamistyön tavoitteiden, toimenpiteiden, vastuiden ja tulosten seurannan periaatteet sekä vaikuttamisviestinnän rooli, vastuut ja arviointitavat osana kokonaisuutta.

Toimintavuonna vaikuttamisviestintä on tavanomaista aktiivisempaa eduskuntavaalien sekä Itä- ja Pohjois-Suomen puheenjohtajuuden vuoksi. Alkuvuonna jatketaan vaikuttamistyötä liittyen hallitusohjelmatavoitteisiin. Suunnitelman mukaisesti Pohjois-Pohjanmaan hallitusohjelmatavoitteita tuodaan esille kohdennetuilla kampanjoilla Pohjois-Pohjanmaalla ja Helsingissä kohderyhmänä kansanedustajaehdokkaat ja hallitusohjelman valmisteluun osallistuvat tahot.

Eduskuntavaalien vaikuttamiskampanjalle on luotu vuonna 2026 oma visuaalinen ilme, joka erottuu liiton muusta viestinnästä. Visuaalista ilmettä ja kampanjaslogania hyödynnetään kaikissa hallitusohjelmaviestintään liittyvissä materiaaleissa. Kampanjaviestintää varten hankitaan roll-upit, messutiski ja taustaseinä, joita hyödynnetään eduskuntavaaleihin liittyvissä tapahtumissa alkuvuonna 2027. Viestintämateriaalit ovat hyödynnettävissä myös vastaavissa tilaisuuksissa.

Viestintämateriaalit tukevat Pohjois-Pohjanmaan liiton vaikuttamistyötä, joka pohjautuu kansansanedustajaehdokkaiden henkilökohtaisiin tapaamisiin. Kahden tai useamman henkilön välisissä tapaamisissa maakunnan viesti ja toiveet tuodaan selkeästi esille. Vaikuttamistyöstä vastaa maakuntajohtaja yhdessä henkilöstön kanssa sidosryhmätapaamisissaan.

Eduskuntavaalien jälkeen Pohjois-Pohjanmaan liitto järjestää kunnille mahdollisuuden tavata tuoreita alueen kansanedustajia. 8.5. järjestetään kutsuvierastilaisuus maakunnan alueelta valituille kansanedustajille ja kunnille, joita edustavat kuntajohtajat ja kuntien luottamushenkilöjohto.

Pohjois-Pohjanmaan liitto varautuu Itä- ja Pohjois-Suomen puheenjohtajuusvuoteen vuoteen 2027 talousarviossa. Toimintavuonna liitto järjestää yhden huippukokouksen Pohjois-Pohjanmaalla. Lisäksi järjestetään kansanedustajatapaamisia, IP-neuvottelukunnan kokoukset ja muita tilaisuuksia tai tapahtumia. Tapahtumiin kutsutaan puhujavieraita Suomesta, Pohjoismaista ja Euroopan unionin alueelta. Puheenjohtajuusvuoden tilaisuudet ja tapahtumat kytketään yhteen Itä- ja Pohjois-Suomen 2028+ ohjelmakauden valmistelun kanssa.

Pohjois-Pohjanmaalla jatketaan vaikuttamisviestinnän aiempia toimenpiteitä. Maakuntahallituksen ja -valtuuston kokouksista tehdään edelleen Instagram-video, jonka avulla tavoitetaan maakunnan asukkaita. Vuonna 2026 aloitetut kokousten koostevideot eivät ole vielä saaneet toivotun kaltaista huomiota, joten vuoden 2027 aikana maakuntahallitus ja maakuntavaltuusto sitoutetaan mukaan maakunnalliseen vaikuttamistyöhön aiempaa vahvemmin. Alkuvuoden 2027 aikana molemmille pidetään aiheeseen liittyvä vaikuttamisen koulutus ja perehdytys kokousvideoiden hyödyntämiseksi.

Mediatiedotteet jaellaan toimituksiin sähköpostitse. Valtakunnallisesti tärkeiden aiheiden kohdalla käytetään hyväksi STT:n tiedotepalvelua. Lisäksi järjestetään kutsuvierastilaisuus alueen päätoimittajille.

Kansainväliset asiat

Kansainvälistymistoimenpiteet ovat poikkileikkaavasti osa Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintaa ja kansainvälisen osallistumisen lisääminen on yksi liiton strategisista tavoitteista. Tulevina vuosina kansainväliset asiat integroidaan Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintaan ja edunvalvontaan entistä tiiviimmin vuonna 2026 uudelleen organisoidun kansainvälisten asioiden työryhmän kautta. Pohjois-Pohjanmaan liiton luottamushenkilöillä on niin ikään tärkeä rooli maakunnan edunajamisessa sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

Kansainvälistä edunvalvontaa ja vaikuttamista toteutetaan eurooppalaisten yhteistyöverkostojen kautta. Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien yhteisessä EU-edunvalvonnassa hyödynnetään Brysselissä sijaitsevan EU-toimiston verkostoja ja asiantuntemusta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto irtautui vuoden 2026 syksyllä Barentsin alueneuvostosta yhdessä Pohjois-Ruotsin ja Pohjois-Norjan alueiden kanssa. Pohjoisten alueiden välistä rajat ylittävää yhteistyötä jatketaan aktiivisesti muiden verkostojen kautta, sekä kahdenvälisesti Norrbottenin läänin kanssa. Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoite on saada edustus valtioneuvoston vetämänä käynnistyvään Forum North – toimintaan, jonka odotetaan vahvistavan Suomen, Ruotsin ja Norjan kansallisen ja aluetason välistä strategista vuoropuhelua.

Itä- ja Pohjois-Suomen toimisto

Seitsemän Itä- ja Pohjois-Suomen maakunnan yhteinen EU-toimisto Brysselissä on tärkeä vaikuttamiskanava EU-instituutioihin ja valmisteilla oleviin EU-politiikkoihin ja asetuksiin. Vuonna 2027 Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii Itä- ja Pohjois-Suomen EU-toimiston johtoryhmän puheenjohtajana. Toimintavuonna EU-toimiston työssä korostuu vaikuttaminen EU:n monivuotiseen budjettiin sekä ohjelmakauden 2028–2034 sisältövalmisteluun.

EU-toimiston kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa sekä edistetään EU-rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämistä maakunnan toimijoille. EU-toimisto osallistuu useiden kansainvälisten verkostojen toimintaan (muun muassa ERIAFF ja ERRIN) ja välittää Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien näkemyksiä keskeisille EU-tahoille, kuten Euroopan komissioon ja Euroopan parlamentin jäsenille. EU-toimiston edustaja kutsutaan puolivuosittain antamaan EU-asioiden ajankohtaiskatsaus Pohjois-Pohjanmaan liiton kansainvälisten asioiden työryhmälle.

Valmistautuminen EU:n ohjelmakauteen 2028–2034

Maakuntien liitot vastaavat aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta ja alueiden kehittämisen suunnittelusta yhteistyössä kuntien, valtion aluehallinnon ja muiden aluekehittämiseen osallistuvien toimijoiden kanssa. Keskeinen osa tehtävää on alueiden ja valtion välinen kumppanuus sekä aktiivinen vaikuttaminen Euroopan unionin päätöksentekoon ja alueiden asemaan EU:n politiikkaohjelmissa.

Euroopan komissio julkaisi heinäkuussa 2025 ehdotuksensa vuosien 2028–2034 monivuotisesta rahoituskehyksestä ja siihen liittyvästä uudesta kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien mallista. Ehdotus muuttaa merkittävästi EU alue- ja rakennepolitiikan ohjelmointi- ja toimeenpanorakennetta. Tulevan rahoituskauden valmistelussa ratkaistaan koheesiopolitiikan rahoituksen alueellinen kohdentuminen, alueiden asema ohjelmoinnissa ja päätöksenteossa sekä kumppanuus- ja monitasoisen hallinnon periaatteiden toteutuminen.

Koheesiopolitiikan tavoitteena on vahvistaa unionin taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta sekä vähentää alueiden välisiä kehityseroja. Pohjois-Pohjanmaan sekä koko Itä- ja Pohjois-Suomen kannalta koheesiopolitiikalla on keskeinen merkitys alueiden kilpailukyvyn, elinvoiman, saavutettavuuden, osaamisen ja investointien vahvistamisessa sekä alueiden erityisolosuhteisiin vastaamisessa.

Pohjois-Pohjanmaan liitto koordinoi käynnissä olevaa Itä- ja Pohjois-Suomen koheesiopolitiikan edunvalvontaa ja alueellisen valmistelun 2028+ -hanketta. Hankkeeseen osallistuvat Lapin liitto, Kainuun liitto, Keski-Pohjanmaan liitto, Pohjois-Savon liitto, Etelä-Savon maakuntaliitto ja Pohjois-Karjalan maakuntaliitto. Hanke rahoitetaan kansallisella AKKE-rahoituksella.

Tavoitteena on vahvistaa Itä- ja Pohjois-Suomen yhteistä koheesiopolitiikan edunvalvontaa sekä valmistella alueiden yhteisiä tavoitteita EU:n ohjelmakaudelle 2028–2034. Työssä muodostetaan yhteisiä näkemyksiä tulevan rahoituksen alueellisesta kohdentamisesta, ohjelmoinnin periaatteista ja alueiden roolista kansallisten ja alueellisten kumppanuussuunnitelmien valmistelussa ja toimeenpanossa. Samalla vaikutetaan kansalliseen ja EU-tason valmisteluun yhteistyössä ministeriöiden, Euroopan komission, Euroopan parlamentin, alueellisten ja kansallisten sidosryhmien sekä muiden keskeisten toimijoiden kanssa.

Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoitteena on yhdessä muiden Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien kanssa varmistaa, että tulevalla ohjelmakaudella alueiden erityispiirteet ja kehittämistarpeet tunnistetaan, koheesiopolitiikan rahoitus kohdentuu alueellisesti vaikuttavalla tavalla ja maakunnilla säilyy vahva rooli aluekehittämisen strategisessa suunnittelussa, rahoituksen suuntaamisessa ja toimeenpanossa.

Perifeeristen merellisten alueiden liitto (CPMR)

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii Perifeeristen merellisten alueiden liiton (CPMR) Itämeren komissiossa ja teematyöryhmissä maakuntahallituksen hyväksymän CPMR-toimintamallin mukaisesti. Itämeren komissioon kuuluu jäsenalueita Suomen lisäksi Ruotsista, Saksasta ja Virosta. CPMR Itämeren komission hallituksen ja sen työryhmien kautta vaikutetaan EU-politiikkojen sisältövalmisteluun eri aloilla ja edistetään Pohjois-Pohjanmaan intressejä seuraavissa teemoissa: ympäristö ja energia, meriasiat, liikenne ja saavutettavuus, arktisten ja pohjoisten alueiden kysymykset, turvallisuus, huoltovarmuus ja alueellinen resilienssi.

Pohjois-Pohjanmaan liiton CPMR-toiminnan keskeisiä tavoitteita vuonna 2027 ovat teematyöryhmien toimintasuunnitelmien sisältöihin vaikuttaminen sekä edunajaminen tulevaan EU-rahoituskehykseen ja ohjelmakauteen.

Lisäksi vaikutetaan kannanottojen ja lausuntojen avulla valmistelussa oleviin EU-tason aloitteisiin ja strategioihin Pohjois-Pohjanmaalle tärkeissä teemoissa.

Pohjois-Pohjanmaan maakuntahallituksen nimeämät luottamushenkilöt toimivat vuonna 2027 seuraavissa CPMR:n toimielimissä: talouskomitea, merityöryhmä, ilmasto- ja energiatyöryhmät sekä liikennetyöryhmä. Lisäksi nimetyt liiton luottamushenkilöt ovat jäseninä CPMR Itämeren komission seuraavissa toimielimissä: Itämeren komission hallitus, liikennetyöryhmä, merityöryhmä, ilmasto- ja energiatyöryhmä sekä arktinen työryhmä.

Pohjois-Pohjanmaan liiton edustajat (nimetyt luottamushenkilöt ja avustavat virkahenkilöt) osallistuvat pääsääntöisesti Itämeren komission hallituksen ja sen työryhmien kokouksiin, yleiskokoukseen sekä CPMR-kattojärjestön yleiskokoukseen. Vuonna 2027 Pohjois-Pohjanmaalla järjestetään alustavan arvion mukaan 1–2 Itämeren komission tai sen työryhmien kokousta.

Euroopan puolijohdealueet (ESRA-verkosto)

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii Euroopan puolijohdealueiden ESRA-verkostossa yhdessä Oulun yliopiston ja Business Oulun kanssa. Toiminnan tavoitteena on mikroelektroniikan ja puolijohdealan edistäminen sekä maakunnan vahvan 5G/6G ja sirusuunnitteluosaamisen tukeminen ja vieminen EU-tason päättäjien tietoisuuteen. Samalla edistetään EU-rahoitusmahdollisuuksien hyödyntämistä Pohjois-Pohjanmaan toimijoiden hankkeisiin ja aloitteisiin. EU:n tavoite on lisätä kilpailukykyä ja omavaraisuutta mikroelektroniikka- ja puolijohdealalla, ja Pohjois-Pohjanmaalla on potentiaalia olla osa tätä kehitystä.

Vuosina 2027–2028 Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu mahdollisuuksien mukaan uusien kansainvälisten EU-ohjelmien valmisteluun ja vaikuttaa niiden sisältöjen suunnitteluun rahoituskaudelle 2028–2034.

Pohjois-Pohjanmaalle keskeisiä rahoitusvälineitä ovat nykyisellä ohjelmakaudella olleet Interreg Aurora, Interreg Pohjoinen Periferia ja Arktis (NPA), Itämeren Interreg (BSR), sekä Horisontti Eurooppa -ohjelmat.

Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste

Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopiste on osa Euroopan komission EUROPE DIRECT -verkostoa. Toiminnan tavoitteet, mittarit ja keskeiset toimintaperiaatteet määritellään Euroopan komission kanssa tehtävässä viisivuotisessa sopimuksessa. Komissio ohjaa ja seuraa toimintaa muun muassa viestinnällisten ohjeiden, vuosittaisten toimintasuunnitelmien ja säännöllisen yhteistyön kautta. Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopisteen toiminta perustuu vuosittain laadittavaan toimintasuunnitelmaan, jonka komissio ja sen edustusto tarkistavat ja hyväksyvät.

Tietopisteen tehtävänä on lisätä Pohjois-Pohjanmaan asukkaiden ymmärrystä Euroopan unionista, sen toiminnasta ja ajankohtaisista EU-aiheista sekä tuoda EU:n tarjoamia mahdollisuuksia lähemmäksi maakunnan asukkaita, yhteisöjä, oppilaitoksia, yrityksiä ja muita toimijoita. Toiminta perustuu tiedon jakamiseen, keskusteluun ja vuorovaikutukseen.

Vuonna 2027 EU-tietopisteen toimintaa kehitetään erityisesti vuorovaikutteisen ja eri kohderyhmät tavoittavan EU-viestinnän suuntaan. Toiminnassa hyödynnetään tapahtumia, kouluyhteistyötä, verkostoja, digitaalista viestintää sekä uusia toimintamuotoja. Tavoitteena on tarjota EU:ta koskevaa tietoa erilaisissa ympäristöissä ja tavoittaa myös sellaisia kohderyhmiä, jotka eivät aktiivisesti etsi tietoa Euroopan unionista.

EU-tietopiste jatkaa yhteistyötä oppilaitosten, paikallisten toimijoiden, EU-verkostojen, muiden EUROPE DIRECT -pisteiden sekä maakunnan muiden Eurooppa-toimijoiden kanssa.

Vuoden aikana toteutetaan muun muassa nuorille suunnattua EU-toimintaa, EU-aiheisia tapahtumia ja kouluyhteistyötä sekä kehitetään yhteistyötä yritysten kanssa Erasmus-ohjelman ympärillä. Vuoden tärkeimmät tapahtumat ovat Eurooppa-päivä, jota vietetään Oulussa sen aattona 8.5.2027, ja komission puheenjohtajan SOTEU2027-puhe syyskuussa.

EU-tietopiste välittää tietoa EU:n toiminnasta sekä Pohjois-Pohjanmaan EU-yhteyksistä ja eurooppalaisista verkostoista, kuten Euroopan paikallispäättäjistä (EULC). Vuonna 2027 kehitetään myös EU-aiheisen ajankohtaistiedon välittämistä tekoälyavusteisen EU-uutiskirjeen avulla.

Toiminnan kehittämisessä kiinnitetään huomiota erityisesti siihen, miten eri toimintamuodot tavoittavat kohderyhmiä ja millaista vuorovaikutusta ne synnyttävät. Toiminnassa ja tapahtumissa hyödynnetään Euroopan laajuista, EU-tietopisteiden yhteistä kyselyä.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman jatkotoimenpiteet

Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa valtioneuvoston asetuksen ja maakuntien liittojen välisen yhteistyösopimuksen mukaisesti maakuntien liittojen jatkotoimenpiteistä osana Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 -ohjelman toimeenpanoa. Yhteistyöhön kuuluvat Pohjois-Pohjanmaan liiton lisäksi Lapin, Kainuun, Keski-Pohjanmaan, Pohjois-Savon, Etelä-Savon, Pohjois-Karjalan, Keski-Suomen, Etelä-Pohjanmaan, Pohjanmaan, Satakunnan, Pirkanmaan ja Etelä-Karjalan maakuntien liitot. Asetuksen mukaisesti jatkotoimenpiteisiin kuuluu takaisinperintää ja muita jatkotoimenpiteitä koskevat päätökset. Tehtävien hoitoon on osoitettu ohjelman teknistä tukea.

Vuonna 2027 jatkotoimenpiteiden hoidossa painottuvat oikeudellisesti vaativien tapausten käsittely ja koordinointi, sopimusosapuolten juridinen neuvonta sekä rahoitus- ja maksatusprosesseihin liittyvien menettelyjen yhdenmukaisuuden ja oikeusvarmuuden varmistaminen. Pohjois-Pohjanmaan liiton lakimies tukee maakuntien liittoja erityisesti jatkotoimenpiteitä edellyttävien tilanteiden oikeudellisessa arvioinnissa sekä huolehtii siitä, että yhteisiä menettelytapoja ja tulkintakäytäntöjä kehitetään yhteistyössä sopimusosapuolten kanssa.

Vuonna 2027 tehtäväkokonaisuutta laajentaa Lapin liiton Interreg Aurora-, Interreg Europe- ja Interreg NPA -ohjelmien kansallisen vastinrahoituksen (KANVAS) jatkotoimenpiteiden hoitaminen. Tehtävän keskittäminen Pohjois-Pohjanmaan liittoon vahvistaa liiton juridista asiantuntemusta ja ylimaakunnallista koordinaatioroolia EU-rahoituksen toimeenpanossa.

Maakuntien liittojen välistä yhteistyötä jatketaan säännöllisillä yhteistyöpalavereilla ja tapauskohtaisella oikeudellisella neuvonnalla. Yhteistyön tavoitteena on vahvistaa tiedonvaihtoa, yhtenäistää jatkotoimenpiteisiin liittyviä menettelyjä ja tulkintoja sekä tunnistaa oikeudellisia kysymyksiä mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Näin tuetaan EU:n alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen lainmukaista, yhdenmukaista ja tehokasta toimeenpanoa koko yhteistyöalueella.

4.3 Maakunnan kehittäminen ja rahoitus

Vastuualueen lakisääteiset tehtävät ja toiminnan painopisteet vuonna 2027

Maakunnan kehittäminen ja rahoitus -vastuualue vastaa alueiden kehittämistä koskevan lainsäädännön mukaisesti maakunnan yleisestä kehittämisestä yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Vastuualue toimii välittävänä viranomaisena ja rahoittajana sekä vastaa kansallisten ja EU alue- ja rakennepolitiikan rahoitusvälineiden mahdollisimman tehokkaasta hyödyntämisestä, viestinnästä ja markkinoinnista.

Vastuualue organisoi rahoituksen valmistelun, päätöksenteon sekä hankkeiden ohjauksen ja valvonnan työ- ja elinkeinoministeriön hyväksymän hallinto- ja valvontajärjestelmän mukaisesti. Tehtäviin kuuluu alueellisten rahoitustaulukoiden valmistelu ja yhteensovittaminen muiden välittävien viranomaisten kanssa. Vastuualue koordinoi maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön toimintaa.

Vuoden 2027 keskeinen painopiste on päättyvän EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 sekä hankkeiden vaikuttavuuden arviointi, ohjelman tuloksista ja hanketoiminnasta viestiminen. Vastuualue viestii hyvistä hankkeista liiton nettisivuilla suomeksi ja englanniksi. Hankeviestintää tehdään myös työ- ja elinkeinoministeriölle ja Euroopan komissioon. Maakunnan liitto vastaa koko maakunnan välittävien viranomaisten rahoituskehyksen ja painopisteiden valmistelusta. Liiton lisäksi elinvoimakeskukset toimivat välittävänä viranomaisena. Toisena keskeisenä painopisteenä on vuoden 2028 jälkeen alkavan ohjelmakauden valmistelu ja sen sisältöön vaikuttaminen. Pohjois-Pohjanmaan liitossa valmistelua tekee Itä- ja Pohjois-Suomen yhteinen pääsihteeri. Liitto toimii Itä- ja Pohjois-Suomen puheenjohtajamaakuntana, joten se velvoittaa sekä valmisteluettä koordinaatiotehtäviin.

Yhteistyötä tehdään kansallisella tasolla sekä Euroopan komission että alueiden komitean ja raportoijien kanssa.

Kolmas kokonaisuus jatkaa vuonna 2026 käynnistettyä vuorovaikutteista ja omistajalähtöistä kuntayhteistyötä, jota vahvistetaan tapaamisilla, tilaisuuksilla ja yhteiskehittämisellä. Yhteistyössä hyödynnetään ennakointitietoa, tekoälyä ja Taloustutkan kaltaisia tietolähteitä. Tavoitteena on tukea kuntien elinvoimaa, yritystoimintaa, työpaikkojen syntymistä sekä arjen perusrakenteiden ja palvelujen säilymistä.

Vastuualue vastaa vuosittaisen aluekehittämiskeskustelun eli ALKE-prosessin valmistelusta, sisältöjen koordinoinnista ja seurannasta. Vuoden 2027 valmistelu perustuu aluekehittämisen uudistamisprosessiin sekä työ- ja elinkeinoministeriön teettämään asiantuntijaraporttiin Uusi geopoliittinen talous ja Suomen aluekehitys. Tämä on toimintavuoden neljäs iso kokonaisuus.

Maakunnan liitto vastaa maakuntaohjelman toimeenpanosta käytettävissään olevilla aluekehittämisen välineillä.

Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelmassa vuosille 2026–2027 korostuvat turvallisuus, huoltovarmuus, sotilaallinen liikkuvuus, puolustusteollisuus sekä maakunnan resilienssin ja henkisen kriisinkestävyyden vahvistaminen. Aluekehittämisen toimenpiteet kohdistuvat TKI-toimintaan, elinkeinoelämän kehittämiseen, yrityslähtöiseen kasvuun sekä ihmisten sujuvaan ja turvalliseen arkeen.

Ylimaakunnallisten ja kansainvälisten hankkeiden sekä suorien EU-rahoitusten merkityksen kasvu edellyttää maakunnan toimijoilta, yrityksiltä ja kunnilta vahvempaa kansainvälistä verkostoitumista ja kumppanuuksien rakentamista. Liitto on vahvasti mukana Itämeren alueen aluekehittämisyhteistyössä.

Kollegiaalinen yhteistyö rakentuu Regional Directors Network -verkostossa. Kansainvälinen verkostotyö on liiton strateginen tavoite. Haasteena on alueen elinkeinoelämän ja koulutusorganisaatioiden näkökulmasta osaavan työvoiman saatavuus, liikkuvuus sekä kansainvälisten osaajien houkuttelu ja kiinnittyminen alueelle. Nopeasti muuttuvat osaamisvaatimukset lisäävät jatkuvan oppimisen ja uudelleenkouluttautumisen tarvetta. Monikielistä koulutusta ja työpaikkojen valmiuksia työllistää muuta kuin suomea äidinkielenään puhuvia on vahvistettava.

Osaamisen kehittäminen ja ilmastonmuutokseen sopeutuminen kohdennetaan toimenpiteisiin, joilla voidaan parantaa yritysten kilpailukykyä, kannattavuutta ja vastuullisuutta.

Valtakunnallista ja alueellista toimintaa ohjaavat hallituksen aluekehittämispäätös ja sen painopisteet: kestävä elinvoima ja investoinnit, hyvinvoiva väestö ja yhteisöt sekä vetovoimainen elinympäristö ja monimuotoinen luonto. Painopisteitä yhdistävät kokonaisturvallisuus, kansainvälisyys ja aluelähtöisyys. Kevään 2027 eduskuntavaalien jälkeen uuden hallituksen linjaukset vaikuttavat liiton tulevaan toimintaan.

Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategiassa määritellään maakunnan innovaatiotoiminnan vahvuusalueet. Painopisteitä ovat ilmastoviisaus sekä uudistuva ja hyvinvoiva Pohjois-Pohjanmaa. Kansainvälisyydellä, vastuullisuudella ja verkostoitumisella vahvistetaan osaamista, kilpailukykyä ja valittujen toimialojen kehitystä. Strategia päivitetään maakuntaohjelman sekä EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden valmistelun yhteydessä. Uuden ohjelmakauden valmistelun myötä varaudutaan Itä- ja Pohjois-Suomen yhteisen älykkään erikoistumisen strategian päivitystyöhön.

Aluekehittämisen toimintamalleja uudistetaan vastaamaan eriytyvien alueiden tarpeisiin, nopeasti muuttuvaan toimintaympäristöön sekä niukkenevien resurssien mahdollisimman vaikuttavaan käyttöön. Uuden ohjelmakauden valmistelun linjaus tulosperusteisuudesta huomioidaan mahdollisuuksien mukaan tämän ohjelmakauden tulevissa hauissa.

Vastuualueen tavoitteena on olla osa kansainvälistä aluekehittämistoimintaa, jota toteutetaan osallistumalla ja toteuttamalla kansainvälisiä yhteistyöhankkeita. Vuonna 2027 toiminnassa kolme yhteishanketta: RuralCoop (Interreg Europe), EUSBSR Tourism PAC (Interreg Itämeri) ja SmartEra (Horisontti Eurooppa). Tavoitteena on jatkaa liiton strategian mukaisesti kansainvälistä hanketoimintaa ja verkostoja. Toimintavuonna tavoitellaan uusia hankeavauksia seuraavissa teemoissa: maaseudun kehittäminen, älykäs erikoistuminen, Itämeren yhteistyö, pohjoinen ja arktinen ulottuvuus. Kaikilla hankkeilla edistetään alueen elinvoimaa, työllisyyttä ja kilpailukykyä.

Vastuualue järjestää vuosittain kaksi kehittämispäivää ja noin 8–10 työmaakokousta. Kehityskeskustelut käydään kaksi kertaa vuodessa, ja niissä arvioidaan osaamisen kehittämisen ja koulutuksen tarpeet. Työn tekemistä ja työnhyvinvointia tukemaan varten hyödynnetään tekoälyn mahdollisuuksia rutiinien hoitamisessa ja isojen asiakokonaisuuksien hallinnassa vuorovaikutteisuutta unohtamatta. Henkilöstön palvelulupauksilla edistetään työyhteisön hyvinvointia, osaamisen jakamista, yhteiskehittämisen ajattelua, yhteisöllisyyttä ja innostuneisuutta. Vastuualueen henkilöstö osallistuu koko henkilöstön hyvinvointia tukeviin hankkeisiin, työpajoihin ja virkistystoimintaan työtilanteen mahdollistamalla tavalla.

Aluekehittäminen kuntien ja maakunnan elinvoiman, talouden ja kokonaisturvallisuuden edistäjänä sekä kansainvälisyyden lisääjänä

Toimintaympäristön ja talouden muutokset sekä muuttunut turvallisuustilanne haastavat maakunnan ja koko pohjoisen elinvoimaa ja kilpailukykyä. Maakunnan pk-yritysten määrä on vähentynyt ja yrityksiä perustetaan vähemmän erityisesti Oulun alueen ulkopuolella. Lisäksi yrityskantaa verottaa yritysten omistajavaihdosten määrän hiipuminen. Samaan aikaan huolta herättää työllisyystilanne, eriarvoistuminen sekä nuorten heikentynyt tulevaisuudenusko.

Pohjois-Pohjanmaan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman 2026–2027 painopisteet rakentuvat kolmen kärkikokonaisuuden ympärille: TKI-toiminnan kehittäminen osana kriisinkestävää maakuntaa, elinkeinoelämän huoltovarmuus ja toimintakyky sekä ihmisten sujuva ja turvallinen arki. Näkökulmaksi toimeenpanosuunnitelmassa on otettu toiminta, jota maakunnan liitto voi omissa lakisääteisissä tehtävissään edistää ja tukea sekä nostaa esille edunvalvonnassa. Kuntien rooli maakunnan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman toteutuksessa on keskeinen. Kunnat ylläpitävät arjen keskeisiä perusrakenteita ja -palveluita, huolehtivat varautumisesta ja paikallisesta kriisinkestävyydestä sekä toimivat yhteistyön solmukohtina paikallisella tasolla.

Kuntien tehtävänä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa. Tämä tarkoittaa työllisyyden edistämistä, yritystoiminnan tukemista, investointien, asukkaiden ja osaajien houkuttelua sekä toimivien elinympäristöjen ja palveluiden tarjoamista. Maakunnan kehittämisen ja rahoituksen vastuualue tukee kuntien elinvoimatyötä alue- ja rakennepolitiikan rahoituksen kautta sekä tarjoamalla alustan yhteistyölle, tiedonvälitykselle sekä kehittämistarpeiden esilletuomiselle.

Kuntien elinvoimatyön tukemisen keskeinen työkalu on Pohjois-Pohjanmaan kuntien elinvoimaryhmä, jossa on laaja edustus kuntien elinvoimatyötä tekeviä asiantuntijoita. Elinvoimaryhmässä käsitellään alue- ja elinvoimakehittämisen ajankohtaisia asioita, lisätään kuntien keskinäistä vuorovaikutusta sekä nostetaan esille kuntien keskeisiä kehittämisen pullonkauloja. Ryhmä kokoontuu 3–4 kertaa vuonna 2027.

Vastuualue jalkautuu kuntiin. Kuntatapaamisissa on tarkoitus saada ajankohtaista tilannetietoa kuntien ajankohtaisista asioista ja elinvoiman kehittämisestä. Samalla viedään tietoa maakunnan suhdanteista ja ennakoinnista.

Kuntien kehittämishaasteita nostetaan esille vuosittaisissa aluekehittämiskeskusteluissa sekä uuden ohjelmakauden 2028+ valmistelutyössä. Keskusteluihin liittyvää valmistelutyötä koordinoidaan yhteistyössä muiden pohjoisen maakuntien kanssa. Pohjoisen Suomen strateginen merkitys on kasvanut kokonaisturvallisuuden ja suurten investointien näkökulmasta, ja alueelle arvioidaan kohdistuvan jopa 80 miljardin euron investoinnit erityisesti puhtaaseen siirtymään ja teollisuuteen. Investointien toteutuminen edellyttää erityisesti saavutettavuuden parantamista, sujuvampia lupaprosesseja, ennakoitavaa toimintaympäristöä sekä rahoituksen varmistamista.

Koheesiopolitiikka

Vuosi 2027 on merkittävä vuonna 2028 vaihtuvan EU-ohjelmakauden vaikuttamis- ja valmistelutyön kannalta. Euroopan komissio antoi vuonna 2025 ehdotuksensa EU:n tulevaksi monivuotiseksi rahoituskehykseksi 2028–2034. EU:n alue ja rakennepolitiikan ohjelmiin on tulossa suuria uudistuksia budjetointi- ja ohjelmointilogiikkaan sekä kansallisella että Euroopan tasolla. Tavoitteena on turvata hyvä alue- ja rakennepolitiikan rahoitus Pohjois-Pohjanmaalla tulevaisuudessa. Työtä tehdään yhdessä etenkin Itä- ja Pohjois-Suomen liittojen sekä Brysselin EU-toimiston kanssa.

Vastuualueen rooli uuden ohjelmakauden valmistelussa on sisällöllinen ja pääsihteerin työtä tukeva. Työtä tehdään kehitysjohtajan johdolla. Valmistautumisprosessissa osallistetaan maakunnan toimijoita ja kerätään tietoa alueen kehittämisen tarpeista. Toimintavuonna järjestetään kuulemis- ja sidosryhmätilaisuuksia yhteistyössä pääsihteerin kanssa. Toimintaa koordinoidaan Itä- ja Pohjois-Suomen alue- ja rakennepolitiikan työryhmän kanssa.

Maakunnan rahoitustoiminta

Vuosi 2027 on alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa Pohjois-Pohjanmaalla edelleen aktiivinen toteutusvuosi, vaikkakin ohjelman kääntyminen loppusuoralle näkyy kasvavana päättyvien hankkeiden määränä. Ohjelmakauden aikana rahoitettujen hankkeiden toteutusaikaa on jatkettu vuoteen 2029 saakka. Valmistautuminen ohjelmakauden päättymiseen tarkoittaa hankkeiden ohjaamista ohjausryhmissä ja loppuraportoinneissa, hanketoiminnan alustavien tulosten yhteen vetämistä sekä tuloksellisuuden esilletuomista viestinnässä. Tämä tukee osaltaan uuden ohjelmakauden valmistelutyötä.

Vuonna 2027 Itä- ja Pohjois-Suomen maakuntien puheenjohtajuus tarkoittaa vastuualueen osalta Itä- ja Pohjois-Suomen sekä Pohjois-Suomen rakennerahastoiden koordinaatioryhmien vetovastuuta. Työ sisältää yhteisten kokousten valmistelua, kokoon kutsumista, lausuntojen ja kannanottojen koostamista sekä koordinaatioryhmien puheenjohtajuutta ja sihteeriyttä.

Rahoittamistoiminnan kehittämisen painopisteet ovat toimintavuonna rahoitushakujen aktivointi ja viestintä, hanketoimijoiden osaamisen vahvistaminen sekä hankkeiden tuloksellisuuden esilletuominen. Jokaista avattavaa rahoitushakua kohden järjestetään vähintään yksi hakuinfo. Avautuvista hauista viestitään monikanavaisesti. Aktivointia kohdistetaan etenkin kuntiin. Vuonna 2027 jatketaan hankeideoiden esittely -toimintamallia, jonka kautta pyritään ohjaamaan etenkin hanketoimijoita, joilla edellisestä hankkeesta on kulunut aikaa.

Maakuntahallitukselle ja -valtuustolle tehtävien rahoituskatsausten lisäksi toteutetaan väliarviointi, jossa EAKR:n hanketoiminnan tuloksia vedetään yhteen erityistavoite- tai otosnäkökulmalla. Väliarviointi on jatkoa syksyllä 2026 toteutettuun JTF:n väliarviointiin. Arviointityötä tuetaan palkkaamalla korkeakouluharjoittelija.

Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa välittävänä toimielimenäEuroopan aluekehitysrahastossa (EAKR) ja oikeudenmukaisen siirtymän rahastossa (JTF). Liiton osuus rakennerahoituksesta rahoitussuunnitelmavuodelle 2027 on noin 7,2 miljoonaa euroa. Rahoitusta ohjataan ohjelma-asiakirjan, maakuntaohjelman ja sitä tarkentavan huoltovarmuuden ja kokonaisturvallisuuden toimeenpanosuunnitelman, älykkään erikoistumisen strategian sekä Pohjois-Pohjanmaan ilmastotiekartan mukaisiin toimenpiteisiin.

Vastuualueen lakisääteisiin tehtäviin kuuluu hankehakujen valmistelu, hakuinfojen järjestäminen, hanketoimijoiden aktivoiminen, rahoituspäätösten valmistelu, hankkeiden ohjaus ja seuranta sekä rahoitustoiminnan viestintä. Rahoitustoimintaa toteutetaan hallinto- ja valvontajärjestelmäkuvauksen mukaisesti. Paikan päällä tehtävien varmennusten osalta tehdään yhteistyötä hallinnon vastuualueen kanssa.

Vastuualue koordinoi maakunnan yhteistyöryhmän ja sen sihteeristön toimintaa. MYR:llä on strateginen ja ohjaava rooli. Se käsittelee tueltaan yli 600 000 euron hanke-esitykset alue- ja rakennepolitiikan rahastojen hankkeet sekä hyväksyy alueelliset rahoitussuunnitelmat. Yhteistyöryhmän asiat valmistelee maakunnan yhteistyöryhmän sihteeristö, jossa on jäseninä aluekehityksen asiantuntijoita liitosta ja elinvoimakeskuksesta. Sihteeristö käsittelee kaikki hankkeet.

Kestävää kaupunkikehittämistä toteutetaan yhteistyössä Oulun kaupungin kanssa. Kaupunkikehittämisen hankkeet valitaan avoimien hakujen kautta. Rahoituspäätökset sekä laillisuus- ja ohjelmanmukaisuusharkinnan tekee Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Vuonna 2027 toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan liiton alustavan suunnitelman mukaisesti kolme rahoitushakua: helmi-maaliskuussa avautuva JTF-haku, maalis-huhtikuussa avautuva kaupunkikehittämisen EAKR-haku sekä kesällä avautuva EAKR-haku. Täydentävät haut kestävää kaupunkikehittämistä koskevan rahoituksen osalta ovat mahdollisia. Kestävää kaupunkikehittämistä toteuttavien uusien hankkeiden rahoittamiseen käytettävissä oleva myöntämisvaltuus riippuu siitä, kuinka paljon ReArm-tyyppistä rahoitusta kohdennetaan Pohjois-Pohjanmaalle työ- ja elinkeinoministeriön päätöksellä vuonna 2027. Liitto on valmistellut syksyllä 2026 yhteistyössä elinvoimakeskuksen kanssa alueellisen rahoitussuunnitelman vuodelle 2027. Myöntämisvaltuuden sidontatilannetta seurataan jatkuvasti EURA-järjestelmästä saatavan tiedon lisäksi erillisellä seurannalla, jonka avulla suunnitellaan tuleviin vuosiin liittyviä hankekohtaisia myöntämisvaltuuksien varauksia.

Kansallinen rahoitus

Maakunnan liittojen käytettäväksi on kohdennettu nopeasti ja joustavasti hyödynnettävää kansallista aluekehitysrahoitusta, alueiden kestävän kasvun ja elinvoiman tukeminen -määrärahaa (AKKE). Liitto on vastannut rahoituksen toimeenpanosta alueellaan. Toimintavuonna Pohjois-Pohjanmaan liitolla on hallinnoitavana 1–2 käynnissä olevaa kansallisen rahoituksen hanketta. Pohjois-Pohjanmaan liitolla on valmiudet ja osaaminen ottaa vastaan uusia kansallisen rahoituksen määrärahoja.

Interreg Aurora

Ohjelmakaudella 2021–2027 Interreg Aurora on mahdollistanut uudenlaisia rajan ylittävän yhteistyön mahdollisuuksia Euroopan pohjoisimmilla alueilla, Suomessa, Ruotsissa, Norjassa ja Sápmi-alueella. Interreg Aurorassa toimii Suomessa neljä ohjelmakoordinaattoria, joista yksi toimii Saamen ohjelmassa ja loput kolme Auroran puolella Pohjanmaan liitossa, Lapin liitossa ja Pohjois-Pohjanmaan liitossa. Ohjelmakoordinaattoreiden tehtävänä on ohjelmaan ja rahoitushakuihin liittyvä neuvonta sekä saapuneiden hakemusten käsittely. Pohjois-Pohjanmaan toimijat ovat hyödyntäneet Interreg Auroraa: 36 hyväksytyllä hankkeella on pääpartneri Pohjois-Pohjanmaalta. Näissä sidottu ohjelmarahoitusta on yhteensä noin 21,6 miljoonaa euroa. Lisäksi pohjoispohjalainen organisaatio on mukana partnerina 39 hankkeessa.

Vuonna 2027 ei ole tiedossa aiempien vuosien kaltaisia hakukierroksia. Ohjelman toteuttamisen näkökulmasta on oleellista Saamen toimijoiden aktivoituminen hankkeisiin sekä mahdollisten hankkeista purkautuvien varojen uudelleensuuntaaminen. Avautuvista hauista ja ohjelman muista ajankohtaisista tiedotetaan Interreg Aurora -verkkosivuilla. Pohjois-Pohjanmaan liitto välittää tietoa omissa kanavissaan sekä aktivoi eri keinoin toimijoita rahoituksen piiriin.

Rahoitustoiminnan viestintä

Maakunnan kehittäminen ja rahoitus vastaa Pohjois-Pohjanmaan liitossa rahoitustoiminnan ajankohtais- sekä vaikuttavuusviestinnästä. Ohjelmakauden 2021–2027 kansallisesta viestinnästä vastaa työ- ja elinkeinoministeriö yhdessä välittävien viranomaisten kanssa. Liitto on mukana ministeriön vetämässä kansallisen viestintäverkostossa sekä osavastuullisena Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen vetämässä Pohjois-Suomen viestintäverkoston toiminnassa. Viestinnän kärkiä ovat uuden ohjelmakauden valmistelun tukeminen sekä käynnissä olevan ohjelmakauden viimeistely ja vaikuttavuus.

Vuoden 2027 rahoitustoiminnan viestinnän teemana on monikanavaisuus, suunnitelmallisuus ja aktiivisuus. Tätä tukemaan tehdään palvelualueen sisäinen rahoittajaviestinnän toimintamalli, jossa määritellään viestinnän rytmi ja teemat sekä kohderyhmät ja vastuut. Viestinnän näkökulmasta oleellista on ohjelmakauden menestyksellinen loppuunsaattaminen sisältäen hanketoimijoiden aktivoimisen hankkeiden hakemiseen sekä hankkeiden tuloksista viestimisen. Tuloksista viestimisessä testataan uusia toteutusmalleja. Hankeviestinnässä tehdään yhteistyötä Pohjois-Pohjanmaan EU-tietopisteen kanssa laajemman yleisön saavuttamiseksi.

Rakennerahastoviestinnässä hyödynnetään monipuolisesti liiton omia verkostoja ja tapahtumia sekä verkkosivuja, uutiskirjettä ja sosiaalisen median kanavia. Sosiaalisen median kanavien sekä rakennerahastot.fi -sivuston käyttöä tehostetaan. Viestinnällä tuetaan käynnissä olevia rahoitushakuja, liiton tarjoamien palveluiden löydettävyyttä sekä hankkeiden vaikuttavuuden esille tuomista. Rahoitetuista hankkeista julkaistaan kuukausittain hanke-esimerkkejä liiton verkkosivuilla. Maakuntahallitukselle ja -valtuustolle annetaan kaksi kertaa vuodessa katsaus rahoitustoiminnasta.

Älykäs erikoistuminen

Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategiassa tunnistetaan ja valitaan maakunnan innovaatiotoiminnan vahvuusalueet. Maakunnan älykkään erikoistumisen painopisteissä korostuvat ilmastoviisaus, uudistuva ja hyvinvoiva Pohjois-Pohjanmaa. Kansainvälisyys, vastuullisuus ja verkostoituminen ovat toimintatapoja, joiden avulla Pohjois-Pohjanmaalla kasvatetaan osaamista, nostetaan kilpailukykyä ja edistetään valittujen painopistealojen kehittymistä strategiassa esitettyyn suuntaan. Älykkään erikoitumisen strategialla on merkittävä rooli EU:n alue- ja rakennepolitiikan varojen kohdentamisessa maakuntatasolla. Älykkään erikoistumisen tavoitteena on luoda alueille innovaatioekosysteemejä, joiden avulla elinkeinoelämä voi uudistua.

Pohjois-Pohjanmaan älykkään erikoistumisen strategia on sidottu osaksi maakuntaohjelmaa ja EU-rahoituskautta. Uuden EU-ohjelmakauden myötä tulee strategia päivittää rahoituskauden tarpeisiin soveltuvaksi ja valmistelutyö aloitetaan vuonna 2027. EU:n ja kansallisen tason uudistukset huomioidaan alueellisessa valmistelutyössä.

Itä- ja Pohjois-Suomen älykkään erikoistumisen strategian toimeenpano jatkuu ja perustuu tiiviiseen ylimaakunnalliseen yhteistyöhön, jonka tavoitteena on vahvistaa innovaatioekosysteemiä ja tehostaa resurssien kohdentamista. Yhteinen strategia mahdollistaa maakuntien yhteishankkeiden valmistelun ja kansainvälisen rahoituksen hyödyntämisen sekä tukee alueiden täydentävien vahvuuksien hyödyntämistä. Uuden EU-ohjelmakauden myötä arvioidaan suuraluekohtaisen strategian päivitystarpeet ja -toimet yhteistyössä Itä- ja Pohjois-Suomen seitsemän maakunnan kanssa.

Puhdas siirtymä

Oikeudenmukaisen siirtymän rahastosta (JTF) on rahoitettu yli 120 hanketta, joihin on myönnetty EU-rahoitusta yhteensä 41,6 miljoonaa euroa. Lisäksi viiteen ylimaakunnalliseen JTF-hankkeeseen on varattu rahoitusta yhteensä 1,293 miljoonaa euroa. Vuonna 2027 avattavassa JTF-haussa voidaan sitoa ohjelman jäljellä oleva rahoitus. EAKR-rahoituksesta vähintään 35 prosenttia tulee kohdistua ilmastotoimiin.

Valtaosa käynnissä olevista JTF-hankkeista päättyy vuoden 2026 aikana, jonka vuoksi hankkeiden tuloksista ja vaikutuksista laaditaan vaikuttavuusraportointi osana syksyllä 2026 toteutettavaa JTF:n väliarviointia. Samanaikaisesti ohjelmahallinnon työ painottuu päättyvien hankkeiden sulkemiseen mukaan lukien loppuraporttien käsittely ja ohjaus sekä maksatusten loppuunsaattaminen. Nämä tehtävät jatkuvat merkittävältä osin vuoden 2027 puolelle.

Maakunnan kilpailukyvyn vahvistaminen tuotekehitys- ja kaksoiskäyttökokonaisuuksissa

Muuttunut turvallisuusympäristö, puolustusteollisuuden kasvava kysyntä sekä Euroopan pyrkimys vahvistaa strategista autonomiaansa avaavat Pohjois-Pohjanmaalle uusia kasvu- ja uudistumismahdollisuuksia. Maakunnan vahva ICT-, elektroniikka-, automaatio-, energia- ja metalliteollisuuden osaaminen sekä valtakunnallisesti merkittävä tutkimus- ja innovaatiotoiminta muodostavat hyvän perustan puolustus- ja kaksoiskäyttöratkaisujen kehittämiselle. Maakunnan innovaatiojärjestelmää vahvistetaan tiivistämällä yritysten, korkeakoulujen, tutkimuslaitosten, kuntien ja julkisten toimijoiden yhteistyötä sekä suuntaamalla TKI-toimintaa entistä määrätietoisemmin yrityslähtöiseen tuotekehitykseen, pilotointiin ja kaupallistamiseen. Maakunnassa jo toimivat tekosysteemirakentajat ovat keskeisessä roolissa, mutta yhteistyön tason ja vaikuttavuuden tulisi lisääntyä ja toiminnan olla yrityslähtöistä.

Vuonna 2027 tavoitteena on aktivoida erityisesti pk-yrityksiä tunnistamaan oman osaamisensa soveltuvuus puolustus-, turvallisuus- ja kaksoiskäyttömarkkinoille. Kehittämisessä hyödynnetään maakunnan olemassa olevia tutkimus-, testaus- ja innovaatioympäristöjä sekä edistetään yritysten osallistumista kansallisiin ja kansainvälisiin verkostoihin, hankintoihin ja rahoitusohjelmiin. Maakunnassa on käynnissä yrityslähtöinen Nordic Defence and Security Network -yhteistyö, jossa on tunnistettu maakunnan yrityksiä ja niiden teknologioita. Yritysten tuotantokapasiteetit, tutkimusosaaminen sekä mahdollisuudet liittyä puolustusteollisuuden arvoketjuihin on pitkäjänteistä ja erityisosaamista vaativaa toimintaa. Tuotekehitystä voidaan edistää toiminnalla, jossa valmistellaan nopeita kokeiluja, tuotekehityshankkeita ja demonstraatioita sekä hyödynnetään maakunnan testaus-, simulaatio- ja tutkimusympäristöjä.

Vuonna 2027 kohdennetaan resurssia vahvemmin yhteistoimiin, joilla maakunnan yritysten, sidosryhmien ja alaan liittyvien toimijoiden tietoisuutta ja osaamista vahvistetaan kansainväliseen rahoitukseen, suurhankintoihin ja kansainvälisiin verkostoihin järjestämällä kohdennettuja ja kumppanuustilaisuuksia sekä tukemalla osallistumista EU:n, Naton ja kansallisiin puolustus- ja kaksoiskäyttöalan rahoitus- ja innovaatio-ohjelmiin. Tavoitteena on lisätä tietoutta olemassa olevista testaus- ja tuotekehityshankkeista ja -ympäristöistä, edetä koko pohjoisen alueella sekä hyödyntää NSPA-yhteistyötä.

Kansainväliset hankkeet

Vastuualueella on vuonna 2027 kolme yhteishanketta: RuralCoop (Interreg Europe), EUSBSR Tourism PAC (Interreg Itämeri) ja SmartEra (Horisontti Eurooppa). Hankkeilla toteutetaan Pohjois-Pohjanmaan liiton strategisia painopisteitä ja edistetään maakunnan toimijoiden pääsyä osaksi kansainvälisiin verkostoihin.

Pohjois-Pohjanmaan liitto on partnerina Horisontti Eurooppa -ohjelmasta rahoitetussa **SMART ERA** (SMART community-led transition for Europe’s Rural Areas) -hankkeessa yhdessä Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutin kanssa. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii pilottialueen aktivaattorina. Vuoden 2027 aikana toteutetaan alueella pilottitoimenpiteiden jalkauttamiseen liittyviä tehtäviä. Maaseudun palvelualustan ja tekoälyavusteisen maaseudun yritystoiminnan kehittämispalvelun pilottitoimien mahdollisuuksien tunnettuuden ja mahdollisuuksien esille tuontia alueen toimijoiden tietoisuuteen. Hanke päättyy vuoden 2027 lopussa.

Rural COOP on Interreg Europe -rahoitteinen hanke, jonka tavoitteena on edistää maaseutualueiden kestävää aluekehitystä. Toiminta perustuu hyvien käytäntöjen jakamiseen, kansainväliseen ja alueelliseen sidosryhmäyhteistyöhön sekä osallistavien ja ennakoivien työskentelytapojen hyödyntämiseen.

Hankkeessa järjestetään työpajoja, webinaareja ja opintovierailuja. Hankehenkilöstö on osallistunut ennakointiin ja osallistamiseen liittyviin koulutuksiin. Hankekonsortion pääkumppani on Provincia autonoma di Trento Italiasta. Pohjois-Pohjanmaan liiton lisäksi konsortiossa on kumppaneita Puolasta, Bulgariasta, Ruotsista, Sveitsistä ja Albaniasta.

Pohjois-Pohjanmaan liiton tavoitteet hankkeen osalta ovat Euroopan aluekehitysrahoituksen (EAKR) rahoitusprosessin kehittäminen sekä alueellisten toimijoiden parhaiden käytänteiden jakaminen sekä kansainvälisen näkyvyyden ja yhteistyön lisääminen. Maakunnallisessa sidosryhmässä ovat mukana Iin ja Muhoksen kunnat, Kalajoen kaupunki, NIHAK ry, Oulun ammattikorkeakoulu sekä Oulun yliopiston Kerttu Saalasti Instituutti. Sidosryhmä on avoin uusille toimijoille. Vuoden 2027 aikana hankkeessa järjestetään vähintään kaksi alueellisen sidosryhmän kokousta, joissa hyödynnetään vuonna 2026 järjestetyn teemahaun tuloksia, käydään läpi teemahausta ja syksyllä 2026 Pohjois-Pohjanmaalla järjestetystä opintovierailusta saatuja oppeja ja niiden pohjalta jatketaan kehittämistyötä. Toimintavuonna laaditaan hankkeen väliraportti sekä osallistutaan hankkeen opintovierailuihin Sveitsiin ja Bulgariaan. Lisäksi osallistutaan hankkeessa järjestettävään ennakoivien fasilitointimenetelmien koulutukseen ja jatketaan monikanavaista viestintää.

EUSBSR PAC Tourism -hankkeessa keskitytään EU:n Itämeri-strategia (EUSBSR) matkailun politiikka-alan (PA Tourism) päivitetyn toimintasuunnitelman toimeenpanoon. Matkailun politiikka-alan koordinaattorit tukevat hanketoimijoita kumppaneiden ja rahoituslähteiden haussa ja kokoavat tietoa käynnissä olevista hankkeista ja tuovat toimijoita yhteen. Hankkeita tuetaan viestinnällisesti ja tarjoamalla mahdollisuuksia esitellä hankkeiden tuloksia matkailun politiikka-alan webinaareissa ja muissa tapahtumissa. Hankeen rahoitus tulee Interreg Itämeri -ohjelmasta. Hanketta toteutetaan yhdessä Puolan Pomorskien alueen kanssa.

Vuonna 2027 järjestetään matkailun politiikka-alan Baltic Sea Tourism Forum, joka on Itämeren alueen matkailutoimijoiden tärkeä verkostoitumis- ja tiedonvaihdon paikka. Tapahtuma järjestetään vuosittain eri Itämeren alueen maissa ja yhteistyössä vaihtuvien kumppaneiden kanssa. Matkailun politiikka-alan koordinaattorit tekevät vaikuttamistyötä tuomalla esiin strategian toimijoiden ja rahoitusohjelmien yhteisissä kokouksissa Itämeren alueen matkailun kehittämisen painopisteet uuden toimintasuunnitelman mukaisesti. Norjan liityttyä vuonna 2026 Itämeri-strategian jäseneksi varmistetaan, että Norja kytkeytyy aktiivisesti mukaan yhteistyöhön ja ohjausryhmätyöskentelyä kehitetään vastaavasti.

Hankkeelle on haettu rahoitusta Itämeren Interreg-ohjelmasta vuosille 2027–2028 ja rahoituspäätös saadaan arviolta marraskuussa 2026. Toiminnan keskeiset tavoitteet päivitetyn toimintasuunnitelman mukaisesti ovat matkailualan kilpailukyvyn vahvistaminen erityisesti maaseutu- ja harvaan asutuilla alueilla, ympärivuotisen matkailun ja osaavan työvoiman saatavuuden edistäminen sekä kestävän ja uudistavan matkailun toimintamallien tukeminen. Samalla vahvistetaan matkailualan yhteistyötä ja verkostoja, koordinoidaan EUSBSR:n matkailun politiikka-alan (PA Tourism) ohjausryhmän toimintaa sekä edistetään matkailun näkyvyyttä EU:n politiikka- ja rahoitusprosesseissa ja valmisteilla olevan EU:n kestävän matkailun strategian toimeenpanossa. Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkaa hankkeen koordinointia Puolan Pomorskien alueen kanssa.

Elintarviketalous

Pohjois-Pohjanmaa on kansallisesti merkittävä ruokatuotannon alue. Maakunta on maamme suurimpia maidon ja naudanlihan tuottaja sekä perunan sekä siemenperunan tuotannon keskeinen ja high grade -alue. Maakunnassa on monipuoliset alkutuotannon, jalostuksen ja viennin sekä kiertotalouden mahdollisuudet elintarviketaloudessa.

Lisäksi tehdään laadukasta kehittämis- tutkimus- ja koulutustyötä. Elintarviketalous on kriittinen osa maamme huoltovarmuutta ja kriisinkestävyyttä, joten sen asema maakunnallisessa kehittämistyössä on tärkeä koko maakunnan elinvoimalle.

Vuonna 2027 viimeistellään syksyllä 2026 päivitetty Pohjois-Pohjanmaan elintarviketalouden strategia sekä tehdään strategian sisältöä tunnetuksi maakunnassa. Strategian mukainen kehittäminen käynnistetään yhteistyössä maakunnan toimijoiden kanssa. Pohjois-Pohjanmaan liitto koordinoi maakunnallista elintarviketalouden työryhmää, joka koostuu maakunnan elintarviketalouden osaajista: tuottajista sekä kehittäjä-, tutkimus- ja koulutusorganisaatioista. Työryhmän tehtävä on koordinoida päivitetyn strategian mukaista kehittämistä, käydä laajaa keskustelua toimialan ja kehittämisen tarpeista sekä ottaa kantaa edunvalvonnallisiin kysymyksiin. Työryhmä kokoontuu 3–4 kertaa vuodessa.

Matkailu

Matkailun toimiala on merkittävä koko maakunnan elinvoimalle ja työllisyydelle. Toimintavuonna maakunnallinen matkailun kehittäminen keskittyy strategisen yhteistyön vahvistamiseen. Nykyinen matkailustrategia on voimassa vuoden 2027 loppuun, minkä vuoksi painopiste on uuden strategiaprosessin käynnistämisessä ja nykyistä toimeenpanevamman matkailustrategian valmistelussa. Uudessa strategiassa on tavoitteena lisätä tiedonvaihtoa sekä yhteisen maakunnan vahvuuksista koostuvan matkailun kehittämisnäkemyksen muodostamista ja toimeenpanoa. Maakunnallinen matkailun kehittämisryhmä toimii strategiaprosessin ohjausryhmänä ja kokoaa laajasti keskeiset sidosryhmät, mikä varmistaa yhteisen näkemyksen ja sitoutumisen. Vuonna 2027 matkailuparlamentti järjestetään Kalajoella yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Matkailuparlamentin tavoitteena on vahvistaa toimijoiden verkostoitumista sekä kansallisesti että kansainvälisesti.

4.4 Maakunnan suunnittelu ja osaaminen

Pohjois-Pohjanmaan liiton maakunnan suunnittelu ja osaaminen -vastuualue yhdistää tulevaisuustiedon, maakuntaohjelman toimeenpanon, maakuntakaavoituksen ja liikennejärjestelmätyön maakunnan yhteiseksi suunnittelukokonaisuudeksi. Vuonna 2027 työtä ohjaavat maakuntaohjelman 2026–2029 tavoitteet sekä nopeasti muuttuva toimintaympäristö, jossa korostuvat geopoliittinen epävarmuus, kokonaisturvallisuus ja huoltovarmuus, vihreän siirtymän investoinnit, saavutettavuus, osaavan työvoiman saatavuus, digitalisaatio sekä luonnon ja rakennetun ympäristön yhteensovittaminen.

Samanaikaiset alueidenkäytön, aluekehittämisen ja valtion aluehallinnon uudistukset sekä EU:n uuden rahoituskauden valmistelu edellyttävät liitolta ennakoivaa otetta, vahvaa tietopohjaa ja aktiivista vaikuttamista. Kevään 2027 eduskuntavaalit ja uuden hallitusohjelman valmistelu muodostavat keskeisen vaikuttamisen kokonaisuuden. Pohjois-Pohjanmaan asemaa vahvistetaan pohjoisen kasvun, turvallisuuden ja kestävien ratkaisujen alueena sekä osana länteen ja Eurooppaan suuntautuvia yhteistyö- ja liikenneverkostoja.

Vastuualueen työ perustuu tiiviiseen kuntayhteistyöhön sekä vuoropuheluun valtion viranomaisten, elinkeinoelämän, koulutus- ja tutkimusorganisaatioiden, järjestöjen ja muiden maakunnan toimijoiden kanssa. Ennakointi- ja tilannekuvatietoa hyödynnetään päätöksenteossa, edunvalvonnassa, suunnitelmien toimeenpanossa ja osaamistarpeiden ennakoinnissa. Tavoitteena on sovittaa yhteen maakunnan eri osien tarpeet ja vahvuudet sekä edistää kestävää kilpailukykyä, hyvinvointia, kriisinkestävyyttä ja laadukasta elinympäristöä koko Pohjois-Pohjanmaalla.

Maakuntakaavojen toimeenpano ja seuranta sekä maakuntakaavan uudistaminen

Vuonna 2027 liitto seuraa voimassa olevien maakuntakaavojen toteutumista ja ohjaa kuntakaavoitusta viranomaisyhteistyöllä, neuvotteluilla ja lausunnoilla. Samalla arvioidaan kaavojen ajantasaisuutta ja uudistamistarvetta suhteessa uuteen alueidenkäyttölainsäädäntöön, maakunnan kehittämistarpeisiin sekä kuntien ja muiden toimijoiden suunnittelutilanteeseen.

Työssä huomioidaan vuoden 2027 alussa voimaan tulevaksi suunniteltu alueidenkäyttölaki ja valmisteilla oleva alueidenkäyttöasetus sekä niiden vaikutukset maakuntakaavojen sisältöön, oikeusvaikutuksiin ja tietomallimuotoiseen kaavoitukseen.

Energia- ja ilmastovaihemaakuntakaavan toimeenpanoa jatketaan hallinto-oikeuskäsittelyn aikana ja seurataan ratkaisun vaikutuksia. Kaava kokoaa yhteen energiantuotannon ja sähkön varastoinnin ja siirron, ekologisen verkoston, viherrakenteen, liikennejärjestelmän, aluerakenteen sekä ilmastonmuutoksen hillinnän ja siihen sopeutumisen kannalta keskeisiä ratkaisuja.

Vastuualue on vetänyt jäsenkuntien maankäytön asiantuntijoista koostuvan maakuntakaavoituksen neuvottelukunnan kokouksia vuodesta 2012. Toimintavuonna 2027 neuvottelukunnan toimintaa kehitetään vuorovaikutteisempaan suuntaan jäsenkuntien kanssa, sillä käynnissä ei ole aktiivista maakuntakaavoitusprosessia. Tavoitteena on rakentaa tiiviimpää yhteistyöverkostoa kuntien kaavoittajien välille. Tulevassa toiminnassa otetaan huomioon valtion aluehallinnossa vuoden 2026 alussa tapahtuneet muutokset.
Liitto osallistuu Oulun kaupunkiseudun seurakennetyöhön ja MAL-sopimuksen vuosien 2024–2027 toimenpiteiden toteutukseen ja seurantaan.

Paikkatieto, kehittäminen ja maakuntakaavan digitalisointi

Osana maankäyttö- ja rakentamislain kokonaisuudistusta Suomessa siirrytään valtakunnallisesti yhteistoimivaan tietomallimuotoon. Vuonna 2027 maakuntakaavojen yhdistelmäkarttaa siirretään HAME-tietomalliin ja valmistellaan aineiston vientiä kansalliseen RYHTI-kaavatietomalliin. Digitalisoinnilla parannetaan kaavatiedon käytettävyyttä, yhteentoimivuutta ja saavutettavuutta. Samalla vahvistetaan Pohjois-Pohjanmaan liiton paikkatieto-osaamista sekä yhteistyötä maakuntien liittojen, kuntien ja muiden sidosryhmien kanssa.

Liikennejärjestelmätyö

Vuonna 2027 liitto vaikuttaa eduskuntavaaleihin, hallitusohjelmaan sekä Väyläviraston suunnittelu-, investointi- ja perusväylänpidon ohjelmiin. Pohjois-Pohjanmaan kannalta merkittävimpiä kehittämisen kohteita ovat TEN-T-ydinverkkokäytävään kuuluvan Pääradan sekä valtatien 4 hankkeiden suunnitelma- ja toteutusvalmiuden edistäminen. Liikennejärjestelmän kehittämisessä alueellisen liikenneinfran kehittämisessä ja ylläpidossa edellytyksenä on perusväylänpidon rahoitustason nosto ja sen kestävä taso. Ydinverkkokäytävällä painopiste on EU-rahoituksen tehokkaassa hyödyntämisessä kytkien Pohjois-Pohjanmaa yhä tiiviimmin eurooppalaiseen liikenneverkkoon. Keskeisiä tarpeita on Ylivieskan ja Oulun välisen kaksoisraiteen rakentamisessa, eurooppalaisen raideleveyden edistämisessä sekä pääväylien kehittämishankkeiden suunnitelma- ja toteutusvalmiuden edistämisessä.

Suunnitelmakaudella toimintaa ohjaa liikennejärjestelmäsuunnittelun eri tasoilla valmistuneiden suunnitelmien toimeenpano. Valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman toteuttamista ohjaavat Väyläviraston ohjelmakokonaisuuden asiakirjat (suunnitteluohjelma, investointiohjelma ja perusväylänpidon suunnitelma) ovat keskeisiä edunvalvonnan kohteita maakunnan liikennejärjestelmän kehittämistarpeiden viestimiseen.

Pohjois-Pohjanmaan maakunnalliseen liikennejärjestelmäsuunnitelmaan on kirjattu maakunnan tahtotila liikennejärjestelmän kehittämisestä sekä valtion väyliin kohdistuvista tarpeista. Vuonna 2024 päivitettyyn liikennejärjestelmäsuunnitelmaan on kirjattu yleiset kehittämistavoitteet, tavoitteita tarkentavat toimintalinjat sekä kärkihankkeet ja toimenpiteet, jotka liittyvät havaittujen ongelmien lieventämiseen tai poistamiseen. Suunnitelmakaudella maakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman viestiminen valtakunnalliseen päätöksentekoon on edunvalvonnan kannalta keskeisessä osassa.

Liikennejärjestelmätyötä toteutetaan yhteistyössä kuntien, valtion viranomaisten, elinkeinoelämän ja pohjoisten maakuntien kanssa. Työssä painotetaan logistiikkaa, älykästä ja kestävää liikennettä, liikenneturvallisuutta, alemman tieverkon toimivuutta ja sotilaallista liikkuvuutta. Liikennejärjestelmäsuunnitelman toimenpiteet sovitetaan yhteen Oulun seudun liikenteen johtoryhmän ja maakuntien välistä yhteistyötä toteuttavien tavoitteiden kanssa. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii jäsenenä Oulun seudun liikenteen johtoryhmässä, Oulun seudun liikennemallityöryhmässä sekä Oulun seudun kävelyn ja pyöräilyn työryhmässä.

Liitto jatkaa vaikuttamista Pohjois-Suomen liikenne- ja logistiikkatyöryhmässä, Päärata-ryhmässä, Nelostie E75 ry:ssä, Kasitieverkostossa ja muissa keskeisissä kehityskäytäväverkostoissa, kuten kantatie 86 ja Viitostie ry, sekä toteuttaa Pohjoisen liikennestrategian seurantaa.

Kansainvälisessä yhteistyössä painottuvat CPMR:n Itämeren komissio, Perämerenkaaren liikennefoorumi, Platform North ja läntisen Barentsin alue. Vuonna 2027 varaudutaan osallistumaan liikennejärjestelmää edistävää Interreg Aurora -hankkeeseen.

Satamien, lentoasemien ja seutukaupunkien saavutettavuutta edistetään. Liitto vaikuttaa Oulun lentoaseman ja Raahen sataman nostamiseen TEN-T-ydinverkkoon sekä jatkaa lentoliikenteen kehittämistä CHARLES-hankkeessa sen päättymiseen helmikuussa 2027 saakka.

Yhdyskuntatekniikan kehittäminen ja tulvariskien hallinta

Vuonna 2027 Pohjois-Pohjanmaan liitto edistää energiantuotannon, sähkönsiirtoverkkojen, energian varastoinnin ja vetytalouden kestävää yhteensovittamista kaavoituksessa, hankeyhteistyössä ja lausuntomenettelyissä. Tavoitteena on varmistaa, että nopeasti etenevät energia- ja teollisuushankkeet muodostavat toimivan kokonaisuuden muun alueidenkäytön, yhdyskuntarakenteen, luonnonympäristön ja elinkeinojen kanssa. Liitto osallistuu hankkeiden ennakoivaan vuoropuheluun kuntien, viranomaisten, verkkoyhtiöiden ja elinkeinoelämän kanssa.

Liitto osallistuu jätealan alueelliseen suunnitteluun ja yhteistyöhön sekä edistää kiertotaloutta ja materiaalitehokkuutta osana maakunnan kestävää kehittämistä. Maakunnallista vesitalousyhteistyötä koordinoidaan vuonna 2026 valmistuvan yleissuunnitelman pohjalta. Toiminnassa kootaan yhteen kuntien, valtion viranomaisten, vesistöalueiden toimijoiden ja elinkeinoelämän tarpeita sekä tuetaan yhteisten kehittämistoimien käynnistymistä.

Liitto johtaa Iijoen, Pyhäjoen ja Kalajoen tulvaryhmien työtä ja huolehtii alueellisen yhteistyön yhteensovittamisesta. Vuonna 2027 viimeistellään tulvariskien hallintasuunnitelmien päivitykset, seurataan aiemmin sovittujen toimenpiteiden toteutumista ja edistetään tulvariskien huomioon ottamista maankäytön suunnittelussa, rakentamisessa ja varautumisessa. Työssä korostuvat ilmastonmuutokseen sopeutuminen ja eri toimijoiden yhteinen tilannekuva.

Luonnon virkistyskäyttö ja monimuotoisuus

Luonnon monimuotoisuuden edistäminen on maakunnan liiton toiminnassa keskeinen tavoite, ja se sisältyy sekä maakuntakaavaan että maakuntaohjelmaan osana laadukkaan ja vetovoimaisen ympäristön kokonaisuutta. Vuonna 2027 edistetään luonnon monimuotoisuutta maakuntakaavan, maakuntaohjelman, Helmi-ohjelman ja Priodiversity LIFE -hankkeen kautta. Työssä tunnistetaan arvokkaat monimuotoisuuskeskittymät, ekologiset yhteydet ja vaikuttavimmat vapaaehtoisuuteen perustuvat toimenpiteet. Tavoitteena on kytkeä luonnon monimuotoisuus entistä tiiviimmin alueidenkäytön, ilmastotyön, luonnonvarojen käytön, elinkeinojen ja virkistyskäytön suunnitteluun. Samalla vahvistetaan monimuotoisuustiedon hyödyntämistä kuntien suunnittelussa ja hankkeiden vaikutusten arvioinnissa.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu Helmi-hankkeen alueelliseen yhteistyöryhmään, joka esittää Helmi-alueita valtakunnalliselle seurantaryhmälle. Seurantaryhmä hyväksyy alueet sekä seuraa niiden laatua ja valtakunnallisen tavoitemäärän toteutumista. Pohjois-Pohjanmaan ensimmäiselle Helmi-alueelle, Pudasjärven pohjoisosan Helmi-keskittymälle, on keskittynyt useita luonnon monimuotoisuuden kannalta merkittäviä luontotyyppejä ja lajien elinympäristöjä. Näille kohdistetuilla kunnostus- ja hoitotoimilla pyritään aikaansaamaan yksittäisiä toimia vaikuttavampia, laajempia kokonaisuuksia. Toimenpiteet suunnitellaan yhteistyössä eri toimijoiden kanssa, ja kaikki toteutukset perustuvat vapaaehtoisuuteen – alueella ei ole pakollisia maankäyttörajoituksia, eikä sille määritellä virallista kartalla esitettävää rajausta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu tarvittaessa myös muihin luonnonympäristöön liittyviin hankkeisiin ja suunnitelmiin sekä jatkaa yhteistyötä muiden maakunnan liittojen kanssa maakuntien viherrakenteen ja ekologisten verkostojen yhteensovittamisessa.

Merialueen suunnitelmallisen ja kestävän käytön edistäminen

Suomen merialuesuunnitelman laatimisesta ja hyväksymisestä vastaavat alueidenkäyttölain mukaisesti rannikon maakuntien liitot. Ympäristöministeriön tehtävänä on merialuesuunnittelun kehittäminen, ohjaus ja kansainvälinen yhteistyö. Merialuesuunnitelma ulottuu ainoana suunnitteluvälineenä valtioiden aluevesien ulkopuoliselle talousvyöhykkeelle.

Vuonna 2027 laaditaan Suomen merialuesuunnitelman luonnos, toteutetaan sen vaikutusten arviointi ja järjestetään laaja kuuleminen. Suunnittelussa yhteensovitetaan luonnon monimuotoisuuden, energiantuotannon, meriliikenteen, kalatalouden, matkailun ja virkistyskäytön tarpeita. Tavoitteena on valmistella suunnitelma rannikon maakuntavaltuustojen hyväksyttäväksi loppuvuonna.

Työssä vahvistetaan ekosysteemilähtöistä merialuesuunnittelua, kestävää sinistä taloutta ja rajat ylittävää ympäristövaikutusten arviointia yhteistyössä rannikon maakuntien, viranomaisten ja sidosryhmien kanssa.

Merialuesuunnittelutyö on pitkälti hankkeistettu. Rannikon maakunnan liittojen tiivistä yhteistyötä hoidetaan lähinnä etäkokouksin ja webinaarein. Tarvittaessa järjestetään lähikokouksia sekä valtakunnallisia ja alueellisia työpajoja. Varsinais-Suomen liittoon keskitettyä suunnittelun koordinaatiota hallinnoidaan maakuntien yhteisellä MSP-EGD 2:n hankkeella (2025–2027). SEABAS-hankkeessa (2025–2027) luodaan viitekehys, jolla integroidaan strateginen rajat ylittävä ympäristövaikutusten arviointi osaksi merialuesuunnittelua Itämeren alueella. Työssä hyödynnetään aikaisempien merialuesuunnitteluhankkeiden tuloksia ja rakennetaan niiden pohjalta uusia suosituksia. Tavoitteena on vahvistaa merialuesuunnittelun roolia kestävän sinisen talouden edistämisessä ja ihmistoimintojen ohjaamisessa merialueilla keskeisenä osana ekosysteemilähestymistapaa.

Veto- ja pitovoimaa kulttuuriympäristötyöllä

Vuonna 2027 Pohjois-Pohjanmaan liitto lisää maakunnan arvokkaiden kulttuuriympäristöjen tunnettuutta nostamalla esiin maakunnan arvokkaita kulttuuriympäristöjä eri medioissa ja Liitto jatkaa maakunnallisen rakennusperintötiedon tallentamiseen tarkoitetun Kioski 3.0 -sovelluksen hallinnointia. Kulttuuriperintötyön painopisteenä on maakunnan maailmanperintöpotentiaalia omaavien kohteiden tunnettuuden lisääminen Vesivoiman kulttuuriympäristö (VekuVaku) -hankkeen tuloksia hyödyntäen.

Maakuntaohjelmalla ohjataan maakunnan kehitystyötä

Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa aluekehitysviranomaisena aluekehittämisen strategisesta kokonaisuudesta. Toimintatapana on osallistava ohjelmatyö, jossa ohjelmien valmisteluun ja toteuttamiseen sitoutetaan yhteiskunnan ja elinkeinoelämän toimijatahot. Maakuntaohjelma on maakunnan yhteinen tahdonilmaus maakunnan kehittämisen suuntaviivoista.

Vuonna 2027 liitto toimeenpanee osallistavasti maakuntaohjelmaa 2026–2029 ja älykkään erikoistumisen strategiaa. Työssä vahvistetaan eri alojen ja aluetasojen yhteistyötä, kootaan voimavaroja ja edistetään maakunnan tasapainoista kehitystä.

Maakuntaohjelman tavoitteille on asetettu kehittämistavoitteet ja mittarit. Kehittämistavoitteiden ja mittareiden toteutumista, toimenpiteitä ja niiden vaikutuksia seurataan laadullisen ja määrällisen seurannan kautta. Maakuntaohjelman toteutumisen seuranta kytkeytyy vuosittain maakunnan ja valtion kesken käytävien aluekehityskeskustelujen yhteydessä koostettavaan aluekehityksen tilanne- ja kehityskuvaan. Toimeenpano sisältää toimijoiden välistä läheistä yhteistyötä, kumppanuutta, jossa kullakin toimijalla on oma merkittävä roolinsa.

Maakuntaohjelmaan sisältyvällä kumppanuuslupauksella edistetään maakunnan sisäistä yhtenäisyyttä ja yhteistyötä sekä edistetään koko alueen tasapainoista kehitystä.

Kulttuurista virtaa Pohjois-Pohjanmaalle

Pohjois-Pohjanmaan kulttuurin ja luovien alojen kehittämislinjaukset on koottu Kulttuurista virtaa Pohjois-Pohjanmaalle 2030 -kehittämisohjelmaan. Sitä toteutetaan vuonna 2027 yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa. Seurannasta vastaa Pohjois-Pohjanmaan liitto.

Työ- ja elinkeinoministeriön luovan talouden kasvustrategian mukaan luova ala ja elämystalous on yksi merkittävää kasvupotentiaalia omaava elinkeinoala. Tätä vauhdittamaan on avattu 15 maakunnan yhteistyönä Kulttuuripankki-verkkopalvelu. Se kokoaa alan tekijät ja palvelut yhdelle sivustolle helposti löydettäviksi ja tilattaviksi, lisäten toimijoiden näkyvyyttä ja työmahdollisuuksia sekä alan kasvua. Lisäksi Kulttuuripankki toimii laajana luovan alan valtakunnallisena kehittämisverkostona. Kokonaisuutta koordinoi Tampereen kaupunki. Pohjois-Pohjanmaalla palvelun koordinaatiosta, moderoinnista ja viestinnästä vastaavat yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Oulun kaupunki. Vuonna 2027 jatketaan palvelun markkinointia sekä seurataan sen käyttöä ja vaikuttavuutta. Saatujen kokemusten perusteella arvioidaan palvelun kehittämisen ja jatkon tarpeita.

Liitto osallistuu Pohjois-Suomen elinvoimakeskuksen luovan talouden ja kulttuurin työryhmään, BusinessOulun Creative Oulu Roundtable -yhteistyöhön sekä aihepiirin hankkeisiin.

Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun liittojen yhteinen #Kulttuurikunta-kampanja jatkuu vuoden 2027 puolella. Siinä nostetaan esiin monipuolisesti kuntien kulttuurihelmiä, kiinnostavia kohteita, arjen kulttuuria ja kulttuurin merkitystä kuntalaisille.

Kampanjan tarkoituksena vahvistaa käsitystä, että jokainen maakunnan kunta on kulttuurikunta. Toteutuksesta vastaavat yhteistyössä Kainuun ja Pohjois-Pohjanmaan liitot.

Oulu2026-kulttuuripääkaupunkivuoden yhteistyö, osaaminen ja toimivimmat käytännöt juurrutetaan maakunnan kulttuurialan kehittämiseen. Liitto osallistuu perintötyöhön ja pitkäaikaisten vaikutusten seurantaan.

Ilmastotyön, luonnonvara-alan ja uusiutuvan energiantuotannon edistäminen

Pohjois-Pohjanmaan liitto edistää maakuntaohjelman tavoitteita ilmasto-, luonnonvara- ja energiateemoissa yhteistyössä kuntien, viranomaisten, tutkimuslaitosten, yritysten ja muiden sidosryhmien kanssa. Tavoitteena on vahvistaa maakunnan kestävää kasvua ja kilpailukykyä sekä sovittaa yhteen vihreän siirtymän, luonnon monimuotoisuuden, alueidenkäytön, elinkeinojen ja huoltovarmuuden tavoitteita.

Toimintavuonna valmistuu Pohjois-Pohjanmaan ilmastonmuutokseen sopeutumissuunnitelma IISOP-PI-hankkeessa. Suunnitelma sisältää arvion alueellisista ilmastoriskeistä ja -mahdollisuuksista, ilmasto- ja yhteiskuntaskenaarioita sekä toimenpiteitä ilmastonmuutokseen sopeutumiseksi. Suunnitelma valmistellaan Suomen ympäristökeskuksen johdolla yhteistyössä Pohjois-Pohjanmaan liiton, kuntien ja muiden alueellisten toimijoiden kanssa. Työ toteutetaan vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa, ja siinä hyödynnetään kuntien ilmastonmuutokseen sopeutumisessa tekemää työtä sekä huomioidaan alueelliset erityispiirteet ja tarpeet.

Liitto koordinoi maakunnallisen ilmastotiekartan toimeenpanoa ja seurantaa sekä ilmastotyön neuvottelukunnan toimintaa. Neuvottelukunta kokoontuu kolme kertaa vuodessa edistämään tiedonvaihtoa, yhteistyötä ja ilmastotavoitteiden toteutumista maakunnassa.

Liitto osallistuu luonnon monimuotoisuuden edistämiseen maakunnallisessa LUMO-työssä sekä muissa luonnon monimuotoisuutta edistävissä yhteistyöprosesseissa. Lisäksi osallistutaan ilmastotoimien vaikutusten arviointia kehittävään TEHOAVA-hankkeeseen.

Lausunto- ja verkostotyöllä edistetään maakuntaohjelman tavoitteita, vihreän siirtymän hankkeiden kestävyyttä, edunvalvontaa ja kansainvälistä yhteistyötä. Liitto osallistuu Itämeren komission (BSC) energia- ja ilmastotyöryhmän sekä Euroopan reuna- ja merialueiden liiton (CPMR) ilmasto- ja energiaverkostojen toimintaan. Alueen toimijoiden hanketoimintaa edistetään osallistumalla hankkeiden ohjausryhmiin sekä tukemalla yhteistyöverkostojen toimintaa.

Iijoen vesistöalueen kehittäminen ja vaelluskalakantojen elvyttäminen

Pohjois-Pohjanmaan liitto hallinnoi Lohi Iijokeen 2 -hanketta vuosina 2024–2027. Hankkeen toimenpiteet vuonna 2027 ovat smolttien seurantatutkimus Livojoella/Iijoen Haapakoskella, smolttien vedenalainen kameraseuranta Haapakoskella, Haapakosken smolttien alasvaellusreitin kehittäminen, nousukalojen ja smolttien ylisiirrot sekä pienpoikasten istutukset. Hanke päättyy 31.10.2027.

Pohjois-Pohjanmaan liitto varautuu käynnistämään uuden vaelluskalahankkeen Iijoella tai jossain muussa Pohjois-Pohjanmaan jokikohteessa. Lisäksi Pohjois-Pohjanmaan liitto osallistuu Iijoki-sopimuksen mukaisten toimenpidekokonaisuuksien toimeenpanoon sidosryhmäroolissa.

Hyvinvointia pohjoispohjalaisille

Alkuvuonna järjestetään kuntien talous- ja toimintasuunnittelua tukevatilannekuvaseminaari sekä loppuvuonna Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointifoorumi. Sivistysjohtajaverkoston toimintaa vahvistetaan alueellisesti kytkemällä se osaksi maakunnallista LAPE-toimintamallia sekä sen alueellisten johtoryhmien toimintaa.
Liitto osallistuu yhdessä Pohjois-Pohjanmaan Liikunnan ja Urheilun, Keski-Pohjanmaan Liikunnan sekä maakunnan kuntien kanssa maakunnallisen liikkumislupauksen valmisteluun. Maakuntaohjelmaan sisältyvä liikkumislupaus valmistuu loppuvuonna 2027 ja se julkistetaan Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointifoorumissa. Pohteen ja kuntien kanssa solmitun uudistetun strategisen yhteistyösopimuksen tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan ja arvioidaan sopimuksessa säädetyissä yhteistyöfoorumeissa ja yhteistyörakenteissa. Liitto osallistuu aktiivisesti Pohteen kuntajohtajafoorumin ja sen työvaliokunnan toimintaan.

Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii linkkinä ja POPkulta-kulttuurihyvinvoinnin verkoston koordinaattorina alan valtakunnallisessa ja alueellisessa kehittämistyössä. Toiminnassa korostuu tiedon koonti ja jakaminen, asiantuntijuus ja kumppanina toimiminen.

Pohjois-Pohjanmaan digihyvinvoinnin verkosto on osa Pohjois-Pohjanmaan hyvinvoinnin edistämisen kokonaisuutta ja yhteistyötä. Digihyvinvoinnin verkostossa jaetaan tietoa, kokemuksia ja hyviä käytänteitä, ratkotaan teemaan liittyviä haasteita sekä löydetään uusia yhteistyökumppaneita. Verkosto kokoontuu säännöllisesti noin kahden kuukauden välein virtuaalisten digihyvinvointitapaamisten merkeissä. Liitto ja hyvinvointialue jatkavat kumppanuusperiaatteella verkoston kehittämistä ja koordinointia. Pohjois-Pohjanmaan liitto edistää maakuntaohjelman kumppanuuslupaukseen sisältyvän Pohjois-Pohjanmaan Lasten hyvän kasvun vision 2030 toteutumista.

Nuoret ja järjestöt synnyttämässä osallisuutta ja yhteisöllisyyttä

Pohjois-Pohjanmaan liiton ja hyvinvointialueen välinen yhteistyösopimus takaa Pohjois-Pohjanmaan nuorisovaltuuston laaja-alaiset toimintaedellytykset. Pohjois-Pohjanmaan liitto vastaa vuosittain kahden nuorisovaltuuston kokouksen järjestämisestä ja niihin liittyvistä kokouskustannuksista sekä kustannuksista, jotka syntyvät osallistumisesta maakuntaliiton edustus- ja asiantuntijatehtäviin. Nuorisovaltuusto on toimintasäännön päivittämisen yhteydessä asettanut tavoitteekseen lisätä nuorten osallisuus- ja vaikuttamismahdollisuuksia maakunnallisessa päätöksenteossa, painopisteinä nuorten mielenterveys ja ilmastonmuutos. Nuorisovaltuusto osallistuu toimintavuonna maakunnan aluekehittämisen keskeisten strategioiden ja suunnitelmien valmisteluun ja seurantaan sekä toimii aktiivisesti kansallisissa ja kansainvälisissä nuorisoyhteistyöhön liittyvissä asioissa ja verkostoissa. Nuorten Itämeri -yhteistyötä aktivoidaan eri tapahtumien ja työryhmien kautta. Nuorisovaltuusto seuraa ja mahdollisuuksien mukaan osallistuu pohjoisen alueen rajat ylittävän nuorisoyhteistyön toimintamallin uudistamiseen (Forum North).

Maakuntahallituksen nimeämä järjestöneuvottelukunta edustaa laaja-alaisesti Pohjois-Pohjanmaalla toimivia järjestöjä sekä toimii viestinviejänä maakunnan, kuntien ja kansalaisten välillä. Järjestöneuvottelukunnan toimikauden painopisteitä ovat järjestöjen toimintaedellytysten turvaamisen edunvalvonnan ja viestinnän keinoin, järjestöjen ja kuntien yhteistyön terävöittämisen sekä elinvoimanäkökulman vahvistamisen rakentamalla yhteistyötä työllisyysalueiden kanssa. Järjestöneuvottelukunta toteuttaa toimintavuonna yhden opintomatkan järjestö-kuntayhteistyön vahvistamiseksi. Vuoden järjestöteko palkitaan maakuntapäivien yhteydessä.

Tulevaisuustyö, osaaminen ja digitalisaatio

Koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmän uusi toimikausi

Koulutuksen ja tutkimuksen yhteistyöryhmän tehtäväkenttä laajenee uudella toimikaudella. Koulutuksen ja tutkimuksen lisäksi työssä painottuvat työvoiman osaaminen ja kohtaanto, ja ryhmässä ovat edustettuina kaikki maakunnan työllisyysalueet. Tämä vahvistaa mahdollisuuksia valmistella koko maakuntaa palvelevia toimenpiteitä yhdessä koulutuksen, työllisyyden ja elinkeinoelämän toimijoiden kanssa.

Yhteistyöryhmän toimintaa tukee ylimaakunnallinen ennakointiryhmä, joka tuottaa tietoa toimialojen nykytilasta, tulevaisuuden näkymistä ja työvoimatarpeista sekä osallistuu työvoimabarometrin valmisteluun. Pohjois-Pohjanmaan liitto toimii ryhmän puheenjohtajana. Vuonna 2027 ennakointiaineistojen tulkittavuutta, näkyvyyttä ja viestintää parannetaan kehittämällä verkkopalvelua ja esittämistapoja.

Vahva tietopohja koko maakunnan käyttöön

Pohjois-Pohjanmaan liiton ennakointi- ja tilastosivuja kehitetään edelleen. Väestö-, koulutus- ja suhdannetilastot muodostavat maakunnan tilannekuvan perustan yhdessä maakuntaohjelman seurannan kanssa. Nopeasti muuttuva toimintaympäristö edellyttää tietosisältöjen, ajantasaisuuden ja havainnollisen esittämisen jatkuvaa parantamista.

Hyvä aineistopohja ja tekninen alusta antavat mahdollisuuden kehittää tiedolla johtamisen työkaluja. Toimintavuonna aloitetaan lähellä reaaliaikaa päivittyvän tilannekuvan kokoaminen olemassa olevan aineistopohjan ja teknisen alustan varaan. Näkymään valitaan mahdollisimman lyhyellä viiveellä päivittyviä tunnuslukuja, jotka kuvaavat maakunnan kehityksen ajankohtaista suuntaa ja palvelevat nopeasti tietoa tarvitsevia käyttäjiä.

Kohti syvempää analyysiä

Vuonna 2025 valmistuneita Pohjois-Pohjanmaan skenaarioita hyödynnetään edelleen maakunnan kehityksen analysoinnissa ja päivitetään tarpeen mukaan. Skenaariotyössä tunnistettujen monimutkaisten ilmiöiden seuraaminen edellyttää määrällisten aineistojen rinnalle laadullista analyysia ja uusia tapoja yhdistää tietolähteitä.

Kunnille, kehittämisyhtiöille ja koulutusorganisaatioille tuotetaan kysyntää vastaavia tilannekuva- ja teema-analyyseja, ja liiton omaa päätöksentekoa tuetaan tilastoanalyyseilla. Vuonna 2027 keskeinen analyysitehtävä on EU:n tulevan ohjelmakauden valmistelun tukeminen siten, että rahoituksen kohdentamisessa huomioidaan Pohjois-Pohjanmaan olosuhteet ja kehittämistarpeet.

Digitalisaation hallittu edistäminen

Vuonna 2027 liitto edistää digitalisaation mahdollisuuksien hallittua hyödyntämistä ja seuraa sen vaikutuksia tuottavuuteen, palveluihin, tiedon saatavuuteen ja alueelliseen päätösvaltaan. Maakunnan kattavan tietoliikenneverkon jatkokehitystä tuetaan, jotta yhteydet palvelevat yhdenvertaisesti asukkaita, yrityksiä ja julkisia palveluja.

Pohjois-Pohjanmaalle suunnitteilla ja rakenteilla olevien datakeskusten alueellisia vaikutuksia ennakoidaan yhteisellä koordinaatiolla ja tiedonvaihdolla. Tavoitteena on vahvistaa paikallisten yritysten ja työvoiman osallistumista rakentamiseen, ylläpitoon ja palvelutuotantoon sekä synnyttää datakeskusten ympärille pysyvä yritys- ja osaamisekosysteemi kuntien, yritysten ja koulutusorganisaatioiden yhteistyönä.

4.5 Hallinto

Hallinnon vastuualue vastaa luottamushenkilöhallinnosta, liiton sisäisistä palveluista sekä aluekehitysrahoituksen maksatustehtävistä. Talousarviossa luottamushenkilöhallinto esitetään omassa kappaleessa sekä aluekehitysrahoitus kokonaisuudessaan maakunnan kehittäminen ja rahoitus -vastuualueella.

Sisäisten palvelujen kehittäminen ja yleishallinto

Hallinnon vastuualueelle kohdistuvat Pohjois-Pohjanmaan liiton yleismenot, joista merkittävimmät ovat ulkoistetut talous- ja henkilöstöhallinnon, tietohallinnon ja tietoliikennepalveluiden kulut. Hallintoon kohdistuvat toimisto- ja yleiskulut sekä koko organisaation käytössä olevat tietokoneohjelmistot.

Vuodelle 2027 hallinnon menoihin on siirretty henkilöstöhallinnon menot, jotka vuonna 2026 olivat toimintayksikön alaisuudessa. Muutos perustuu vuoden 2026 aikana tehtyyn organisaatiomuutokseen, jossa henkilöstöhallinnon tehtävät siirtyivät osaksi hallintopalveluita. Kyseessä on sisäinen kulujen siirto, joka ei näin ollen kasvata liiton kokonaismenoja.

Vuodelle 2027 palveluostoihin kohdistuu menosäästöjä, joita on toimeenpantu vuoden 2026 aikana. Postin nouto- ja vientipalvelut on irtisanottu vuodelle 2027, mistä syntyy 4 500 euron säästö. Myös tietohallintopalvelut ja työterveyshuollon palvelut ovat kilpailutusten vuoksi aiempaa edullisemmat palvelutaso säilyttäen. Toisaalta talousarviossa on varauduttu menokorotuksiin tilavuokrissa ja leasing-menoissa. Tavoitteena on, että liiton koko päätelaite- ja puhelinkanta siirretään leasing-perusteiseksi vuoden 2027 aikana. Tietoturvaympäristön heikkenemiseen on varauduttu ostopalveluilla, jotka käytetään tietoturva-auditoinnin ja tietoturvakehittämisen ostopalveluihin.

Aiempien vuosien tapaan talousarviossa on varauduttu maakuntapäivien ja naistenpäivän vastaanoton järjestämiseen.

Tiedonhallinta

Pohjois-Pohjanmaan liitolla ei ole ollut käytössä pysyvästi säilytettävien luottamushenkilörekisterin tietojen rekisteröintijärjestelmää. Luottamushenkilörekisterin tietojen rekisteröinti on tavoitteena toteuttaa asianhallintajärjestelmän yhteystietorekisterin uusien ominaisuuksien avulla vuonna 2027.

Vuoden 2026 aikana päivitettävän tiedonohjaussuunnitelman käyttöönotto asianhallintajärjestelmässä on suunniteltu vuoden 2027 alkuun ja tuotantokäytön havaintojen perusteella toteutetaan tarvittavat muutokset ja korjaukset tiedonohjaussuunnitelmaan.

Tiedonhallintamallin tietojärjestelmähankinta toteutetaan loppuvuodesta 2026. Tiedonhallintamallin laatimista jatketaan vuoden 2027 aikana.

Tietohallinto ja tietoturva

Työasemia ja muita laitteita uusitaan joko entisen laitteen vikaantuessa tai niiden vuokra-ajan loppuessa hyödyntäen Velora Verkkokaupan sopimusta.

Pohjois-Pohjanmaan liitto jatkaa osallistumista maakunnan yhteiseen tietoliikennesopimukseen yhdessä maakunnan muiden toimijoiden kanssa. Tietoturvan kehittäminen tietoliikenteen ja työasemien osalta tulee jatkumaan vuonna 2027. Tietoturvan mahdollisia puutteita ja kehittämiskohteita tullaan kartoittamaan. Henkilökunnalle lähetetään tiedotteita tietoturvaa koskevista ajankohtaisista asioista ja tapahtumista.

Viestintä

Pohjois-Pohjanmaan liiton viestintä varmistaa julkisuusperiaatteen mukaisen selkeäkielisen ja ajantasaisen tiedonsaannin, tukee strategian toteutumista, tekee liiton tekemää työtä näkyväksi sekä rakentaa myönteistä mielikuvaa niin liitosta kuin maakunnasta. Ulkoisessa viestinnässä painottuu digitaalinen viestintä sen eri muodoissa pohjois-pohjanmaa.fi -verkkosivuston ollessa perustana. Verkkosivustoa päivitetään tarvittaessa toimivuuden ja saavuttavuusvaatimusten näkökulmasta. Viestintä- ja mainostoimistopalvelut liitto hankkii Monetra Hankintapalveluiden viestintä- ja markkinointipalveluiden puitesopimuksen mukaisesti.

Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Vastuualueiden ja toimintayksikön sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan havainnot sekä tehdyt toimenpiteet käsitellään johtoryhmässä kolmannesvuosittain. Tehtyjen havaintojen ja toimenpiteiden perusteella laaditaan maakuntahallituksen sisäisen valvonnan selonteko tilinpäätöstä varten.

Sisäisen tarkastus toteutetaan vuosittain hyväksytyn tarkastussuunnitelman mukaisesti. Tarvittaessa sisäinen tarkastus tekee myös ad hoc -tarkastuksia.

5 Talousarvio 2027 ja taloussuunnitelma 2028–2029

5.1 Yleisperustelut

Merkittävin taloudellinen paine Pohjois-Pohjanmaan liiton toimintaan aiheutuu kunta-alan palkankorotuksista. Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus sisältää 2,0 prosentin yleiskorotuksen sekä yhteensä 0,8 prosentin järjestelyerät huhtikuussa 2027. Palkankorotukset voivat olla jopa enemmän, sillä Kunta-alan yleinen virka- ja työehtosopimus 2025–2028 on sidottu Teknologiateollisuuden palkankorotuksiin. Palkkakustannukset ovat merkittävin menoluokka Pohjois-Pohjanmaan liitolle, joten palkankorotukset aiheuttavat yhtäältä korotuspainetta kuntayhtymän jäsenmaksuihin ja toisaalta tarvetta muiden kustannusten hillintään. Avoimeksi tulleita tehtäviä joudutaan tarkastelemaan tarveharkintaisesti suunnitelmakaudella.

Omistajakuntien taloudellinen tilanne on vaikea. Valtionvarainministeriön kuntatalousohjelma vuosille 2027–2030 toteaa vuoden 2025 toiminnan ja investointien rahavirran olleen -0,9 miljardia euroa, joka arvion mukaan vuonna 2026 heikkenee -1,1 miljardiin euroon. Vuonna 2027 toiminnan ja investointien rahavirran odotetaan edelleen heikkenevän -1,4 miljardiin euroon.

Palkankorotukset lisäävät kuntien toimintamenoja edelleen merkittävästi. Valtionosuuksiin kohdistuu lisäksi leikkauksia, ja työttömyysetuuksien rahoitusvastuut ovat kasvaneet kunnissa. Samanaikaisesti myös yleinen hintojen nousu nostaa kuntakentän kustannuksia. Kunnat joutuvat todennäköisesti sopeuttamaan toimintaansa edelleen vuoden 2027 kuluessa. Peruspalvelujen hintaindeksin ennakoidaan olevan 3,2 prosenttia.

Valtionvarainministeriö ennakoi verotulojen kasvavan keskimäärin 3,8 prosenttia vuosina 2027–2030. Toimintatulojen kasvu ei kuitenkaan yllä samalle tasolle, vaan arviona on, että keskimäärin kasvua kertyisi 1,0 prosenttia vuosina 2027–2030. Valtionosuuksiin kohdistuu vuonna 2027 määräaikaisia leikkauksia, jotka kuitenkin poistuvat vuosille 2028–2030.

Kuntien vuosikatteet eivät tule riittämään lähivuosina nettoinvestointien kattamiseen. Kuntasektorin lainakanta tulee kasvamaan vuoden 2025 21,3 miljardista eurosta 25,5 miljardiin euroon vuoteen 2030 mennessä.

Kuntatalouden ennusteeseen epävarmuutta luovat suhdannevaihtelut, jotka heijastuvat nopeasti verotulokertymään ja työttömyyden kustannuksiin. Geopoliittisen tilanteen jännitteisyys saattaa vaikuttaa hintatasoon lyhyellä aikavälillä ja aiheuttaa kustannuspaineita kuntasektorille.

Pohjois-Pohjanmaan liitto pyrkii kompensoimaan palkankorotusten menolisäysvaikutusta ensisijaisesti menoja supistamalla. Menolisäykset eivät kuitenkaan yksin riitä kompensoimaan palkankorotusten aiheuttamia lisäkustannuksia, vaan omistajakuntien jäsenmaksuosuuksiin täytyy tehdä maltillinen korotus menolisäysten kompensoimiseksi.

5.2 Talousarvio perusteluineen vuodelle 2027 ja sitovuustaso

Pohjois-Pohjanmaan liiton talousarvio on laadittu kuntalain ja kirjanpitolain edellyttämällä tavalla. Toimintasuunnitelmassa on esitetty kuntayhtymän toiminnalliset tavoitteet sekä niiden toteuttamiseksi eri tulosalueille osoitetut henkilöstö- ja talousresurssit. Talousarvio jakautuu käyttötalous-, tuloslaskelma- sekä investointi- ja rahoitusosaan. Käyttötalousosasta ilmenee koko Pohjois-Pohjanmaan liiton toiminnan kustannusrakenne pääluokittain. Käyttötalousosa on lisäksi esitetty tulosalueittain: luottamushenkilöhallinto, hallinto, maakunnan suunnittelu ja osaaminen, maakunnan kehittäminen ja rahoitus sekä liiton hallinnoimat hankkeet. Hallinnon budjettiin sisältyy myös maakuntajohtajan, sekä maakuntajohtajan toimintayksikön budjetti. Lisäksi hallinnon budjetissa on varattu erilaisten tilaisuuksien järjestämiseen 41 000 euroa. Rahoitusosan vuosikate on -250 798 euroa ja samoin rahavarojen muutos. Liitolla ei ole investointeja. Maakuntavaltuuston vahvistama talousarvio sitoo maakuntahallitusta jäsenkuntien tulorahoituksen 3 908 504 euron osalta. Pohjois-Pohjanmaan liitto voi laskea liikkeelle kuntatodistuksia suurempien maksuerien maksuvalmiuden turvaamiseksi.

Talousarvio

Vuoden 2027 talousarvion loppusumma toimintatuottojen osalta on 5 196 694 euroa, joka on vähentynyt vuoden 2026 talousarvioon verrattuna 3,22 prosenttia. Toimintakulut ovat 5 447 492 euroa, joka on vähentynyt edellisen vuoden talousarvioon verrattuna 2,31 prosenttia. Oman tuotannon hankkeiden määrän pieneneminen näkyy toimintatuottojen ja -kulujen vähentymisenä. Jäsenkuntien maksuosuuksia on korotettu prosentilla vuoden 2026 maksuosuuksiin nähden.

Luottamushenkilöhallinto

Luottamushenkilöhallinnon budjetissa on varauduttu luottamushenkilöiden vuosipalkkioiden, kokouspalkkioiden, toimituspäiväpalkkioiden, matkakorvausten ja muiden kokouskustannusten maksamiseen. Muihin yhteistoimintaosuuksiin on varattu 150 000 euroa (Kuntaliiton jäsenmaksu, CPMR ja Brysselin toimiston osuus).

Toimintatuotot

Toimintatuotot koostuvat pääosin kuntien maksuosuuksista (myyntituotot) sekä tuista ja avustuksista, joihin kirjataan tekninen tuki ja projektitoiminnan tuotot (EAKR tekninen tuki 634 375 euroa ja projektit 643 815 euroa). Lisäksi toimintatuottoihin sisältyy työterveyshuollon kuluista Kelalta saatavat palautukset.

Toimintakulut

Toimiston toimintakulut muodostuvat palkoista ja niiden sivukuluista (63 prosenttia toimintakuluista), palveluiden ostoista (24 prosenttia toimintakuluista), aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankinnoista (yksi prosentti toimintakuluista), vuokrista (reilu viisi prosenttia toimintakuluista), avustuksista yhteisöille (kuusi prosenttia toimintakuluista) ja muista toimintakuluista (vajaa yksi prosentti toimintakuluista).

Liiton omat projektit

Projektit eivät ole liiton jäsenkuntien maksuosuuskatteista toimintaa, vaan kulut katetaan projektien tuotoilla. Projektitoiminta saattaa aiheuttaa kuitenkin liiton maksuvalmiuden heikkenemistä, koska projektien tuotot kertyvät viiveellä. Projektitoiminnassa voi syntyä kuluja, joita ei voida hyväksyä projektin menoksi.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelma osoittaa, kuinka tulorahoitus riittää toimintamenoihin ja rahoitusmenoihin. Tuloslaskelmasta saadaan seuraavat tunnusluvut: toimintakate, vuosikate, tilikauden tulos ja tilikauden yli-/alijäämä.

Vuosikate on talousarviovuonna negatiivinen 250 798 euroa. Tilikauden tulos on talousarviovuonna tehtävien poistojen jälkeen -257 600 euroa. Kehittämisrahastosta tuloutetaan 270 800 euroa. Tilikauden yli-/alijäämäksi muodostuu 13 200 euroa.

5.3 Henkilöstö

Henkilöstön rakenne ja määrä sekä arvio näiden kehittymisestä

Pohjois-Pohjanmaan liiton toimistossa työskentelee vuoden 2027 alussa yhteensä 38 henkilöä. Henkilöstöstä kahdeksan sijoittuu maakunnan kehittäminen ja rahoitus vastuualueelle, 12 maakunnan suunnittelu ja osaaminen vastuualueelle, 13 hallinnon vastuualueelle sekä viisi henkilöä toimintayksikköön sisältäen määräaikaisissa hankkeissa työskentelevät ja maakuntajohtajan. Vuoden aikana henkilöstön määrä voi muuttua, mikäli liitto käynnistää uusia hankkeita tai käynnissä olevat hankkeet päättyvät.

Toistaiseksi voimassa olevissa työ- tai virkasuhteissa työskentelee 36 henkilöä ja määräaikaisissa työ- tai virkasuhteissa kaksi henkilöä. Henkilöstömäärä on pienempi kuin edellisen vuoden talousarviossa. Yhtä henkilöä lukuun ottamatta henkilöstö työskentelee kokoaikaisesti.

Vuonna 2027 alimman eläkeiän on saavuttanut tai saavuttaa kolme henkilöä. Suunnitelmakaudella 2027–2029 alimman eläkeiän saavuttaa viisi henkilöä. Tehtävien vapautuessa eläköitymisen tai muun syyn vuoksi rekrytointitarve tarkastellaan aina tapauskohtaisesti.

Strategiset tavoitteet

Pohjois-Pohjanmaan liiton päämäärän (Innostaja) avaintuloksiksi on asetettu avoin ja arvostava toimintakulttuuri, lisääntynyt vuorovaikutus sekä tiedolla johtaminen ja ennakointi. Näihin tuloksiin pyritään johtamisen kehittämisellä ja työyhteisötaitojen vahvistamisella. Merkittävin toimenpide tulosten saavuttamiseksi on henkilöstön ja johdon kouluttaminen. Avaintulokset huomioidaan erityisesti liiton henkilöstö- ja koulutussuunnitelmassa.

Strategisia tavoitteita seurataan vuosittain. Avoimen ja arvostavan toimintakulttuurin mittarina hyödynnetään työhyvinvointi- ja sidosryhmäkyselyitä. Tiedolla johtamista ja ennakointia arvioidaan vuosittain henkilöstön koulutusmäärillä. Suunnitelmakaudella tehdään sisäinen vaikuttavuusarviointi, jolla arvioidaan kyseisen avaintuloksen kehittymistä.

Henkilöstön koulutus

Henkilöstöä kannustetaan omaehtoiseen opiskeluun. Tutkinnon pohjalle rakentuvaa ammatillista osaamista ylläpidetään ja kehitetään jatkuvasti, minkä lisäksi työnantaja kannustaa henkilöstöä hakeutumaan omaehtoiseen, tutkintoon johtavaan opiskeluun. Tätä varten työnantaja voi myöntää opintovapaata ja pyrkii tukemaan opiskelua tavoitetta helpottavilla työjärjestelyillä. Voimassa olevan käytännön mukaan työnantaja voi tukea työajan ulkopuolella tapahtuvaa tutkintoon tähtäävää kouluttautumista myöntämällä työntekijälle mahdollisuuden käyttää vuodessa enintään kuusi päivää työaikaa tutkinnon lähiopetukseen, kuitenkin enintään 18 päivää viiden vuoden aikana.

Maakunnan liitto järjestää infotilaisuuksia ja koulutusta ajankohtaisiin tarpeisiin, perehdytykseen ja taitojen ylläpitoon. Vastuualueet vastaavat henkilöstönsä tarvitsemasta työelämätaitoihin ja substanssiin liittyvästä ammatillisesta erityis- ja täydennyskoulutuksesta. Hallinnon vastuualue on varautunut talousarviossaan liiton koko henkilöstöä koskevien koulutusten kustannuksiin.

Henkilöstöetuudet

Henkilöstölle tarjotaan mahdollisuus hyödyntää liikunta- ja kulttuuriseteleitä sekä työajan puitteissa hierontapalvelua, jonka kustannuksista työnantaja maksaa puolet. Henkilöstöetuuksien tavoitteena on edistää työssä jaksamista ja työstä palautumista ja lisätä liiton veto- ja pitovoimaa työnantajana.

Talousarviotaulukot vuodelle 2027 ja suunnitelma vuosille 2028–2029

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Tuloslaskelma

Tilin nimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	TS 1 tuh 2028	TS 1 tuh 2029
TOIMINTATUOTOT	5 129 127	5 369 403	5 196 694	-3,22%	5 197	5 197
Myyntituotot	3 808 864	3 869 806	3 908 504	1,00%		
Tuet ja avustukset	1 320 263	1 499 597	1 288 190	-14,10%		
TOIMINTAKULUT	5 333 958	5 576 153	5 447 492	-2,31%	5 447	5 447
Palkat ja palkkiot	2 876 312	2 991 142	2 895 903	-3,18%		
Eläkekulut	459 772	486 796	466 284	-4,21%		
Muut henkilösivukulut	79 845	74 262	75 304	1,40%		
Palvelujen ostot	1 235 898	1 418 607	1 287 166	-9,27%		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	29 203	52 197	46 454	-11,00%		
Avustukset	350 601	244 869	344 251	40,59%		
Vuokrakulut	286 840	289 590	311 620	7,61%		
Muut toimintakulut	15 487	18 690	20 510	9,74%		
TOIMINTAKATE	-204 831	-206 750	-250 798	21,30%	-251	-251
Rahoitustuotot ja -kulut	66					
Muut rahoitustuotot	421					
Muut rahoituskulut	355					
VUOSIKATE	-204 765	-206 750	-250 798	21,30%	-251	-251
Suunnitelman mukaiset poistot	9 717	7 000	6 802	-2,83%		
TILIKAUDEN TULOS	-214 482	-213 750	-257 600	20,51%	-258	-258
Tilinpäätössiirrot	255 562	213 750	270 800	26,69%		
Rahastojen muutos / Rahastojen lisäys (-) tai vähennys (+)	255 562	213 750	270 800	26,69%		
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	41 080	0	13 200		13	13

Pohjois-Pohjanmaan liitto
Rahoituslaskelma

	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos %	TS1 tuh 2028	TS2 tuh 2029
TOIMINNAN RAHAVIRTA						
Vuosikate	-204 765	-206 750	-250 798	21,3	-251	-251
Tulorahoituksen korjauserät	0	0				
	-204 765	-206 750	-250 798	21,3	-251	-251
INVESTOINTIEN RAHAVIRTA						
Investointimenot	0	0	0			
Hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0			
Investointien rahavirta	-204 765	0	0			
Toiminnan ja invest. rahavirta	-204 765	-206 750	-250 798	21,3	-251	-251
RAHOITUKSEN RAHAVIRTA						
Muut maksuvalmiuden muutokset						
Toimeksiant.var.ja po:n muut.	0	0	0			
Saamisten muutos	199 277	0	0			
Korottomien velkojen muutos	-442	0	0			
Rahoituksen rahavirta	198 835	0	0			
RAHAVAROJEN MUUTOS	-5 930	-206 750	-250 798	21,3	-251	-251

Rahavarojen muutos

Rahavarat 31.12.	2 214 680
Rahavarat 1.1.	2 220 610
	-5 930

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Käyttötalous

Tilin nimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	TS 1 tuh 2028	TS 1 tuh 2029
TOIMINTATUOTOT	5 129 127	5 369 403	5 196 694	-3,22%	5 197	5 197
Myyntituotot	3 808 864	3 869 806	3 908 504	1,00%		
Tuet ja avustukset	1 320 263	1 499 597	1 288 190	-14,10%		
TOIMINTAKULUT	5 333 958	5 576 153	5 447 492	-2,31%	5 447	5 447
Palkat ja palkkiot	2 876 312	2 991 142	2 895 903	-3,18%		
Eläkekulut	459 772	486 796	466 284	-4,21%		
Muut henkilösivukulut	79 845	74 262	75 304	1,40%		
Palvelujen ostot	1 235 898	1 418 607	1 287 166	-9,27%		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	29 203	52 197	46 454	-11,00%		
Avustukset	350 601	244 869	344 251	40,59%		
Vuokrakulut	286 840	289 590	311 620	7,61%		
Muut toimintakulut	15 487	18 690	20 510	9,74%		
TOIMINTAKATE	-204 831	-206 750	-250 798	21,30%	-251	-251

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Hallinto

Tilin nimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	TS 1 tuh 2028	TS 2 tuh 2029
TOIMINTATUOTOT	15 010	10 000	10 000	0,00%	10	10
Tuet ja avustukset	15 010	10 000	10 000	0,00%		
TOIMINTAKULUT	1 310 991	1 911 908	1 884 294	-1,44%	1 884	1 884
Palkat ja palkkiot	543 843	849 769	840 659	-1,07%		
Eläkekulut	90 394	146 500	143 669	-1,93%		
Muut henkilösivukulut	13 481	22 349	23 202	3,82%		
Palvelujen ostot	368 564	565 890	535 334	-5,40%		
Aineet, tarvikikkeet ja tavarat	19 724	50 900	44 300	-12,97%		
Avustukset	21 490					
Vuokrakulut	250 573	268 400	291 200	8,49%		
Muut toimintakulut	2 921	8 100	5 930	-26,79%		
TOIMINTAKATE	-1 295 981	-1 901 908	-1 874 294	-1,45%	-1 874	-1 874

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Projektit (PPL:n hallinnoimat)

Tilin nimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	TS 1 tuh 2028	TS 2 tuh 2029
TOIMINTATUOTOT	719 451	853 307	643 815	-24,55%	644	644
Tuet ja avustukset	719 451	853 307	643 815	-24,55%		
TOIMINTAKULUT	719 451	853 307	643 815	-24,55%	644	644
Palkat ja palkkiot	328 078	418 465	327 806	-21,66%		
Eläkekulut	55 566	72 143	56 022	-22,35%		
Muut henkilösivukulut	8 631	11 006	9 047	-17,79%		
Palvelujen ostot	312 843	332 047	234 605	-29,35%		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	954	297	164	-44,78%		
Vuokrakulut	11 397	15 090	7 920	-47,51%		
Muut toimintakulut	1 982	4 260	8 250	93,66%		
TOIMINTAKATE	0	0	0		0	0

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Maakunnan kehittäminen ja rahoitus

Tilin nimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	TS 1 tuh 2028	TS 2 tuh 2029
TOIMINTATUOTOT	5 967					
Tuet ja avustukset	5 967					
TOIMINTAKULUT	646 273	518 351	646 053	24,64%	646	646
Palkat ja palkkiot	273 442	217 935	253 614	16,37%		
Eläkekulut	44 837	37 572	43 343	15,36%		
Muut henkilösivukulut	14 161	5 732	7 000	22,12%		
Palvelujen ostot	34 958	51 660	62 022	20,06%		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	87					
Avustukset	275 238	205 452	278 575	35,59%		
Vuokrakulut	3 434		1 500			
Muut toimintakulut	116					
TOIMINTAKATE	-640 306	-518 351	-646 053	24,64%	-646	-646

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Maakunnan suunnittelu ja osaaminen

Tilin nimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	TS 1 tuh 2028	TS 2 tuh 2029
TOIMINTATUOTOT	4 125					
Tuet ja avustukset	4 125					
Muut tuet ja avustukset	4 125					
TOIMINTAKULUT	1 109 731	1 206 767	1 146 425	-5,00%	1 146	1 146
Palkat ja palkkiot	799 097	835 021	810 508	-2,94%		
Eläkekulut	130 354	143 958	138 516	-3,78%		
Muut henkilösivukulut	21 839	21 961	22 370	1,86%		
Palvelujen ostot	111 432	163 910	147 355	-10,10%		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	242					
Avustukset	44 841	39 417	25 676	-34,86%		
Vuokrakulut	1 821	1 500	1 000	-33,33%		
Muut kulut	105	1 000	1 000	0,00%		
TOIMINTAKATE	-1 105 606	-1 206 767	-1 146 425	-5,00%	-1 146	-1 146

Pohjois-Pohjanmaan liitto

Luottamushenkilöhallinto

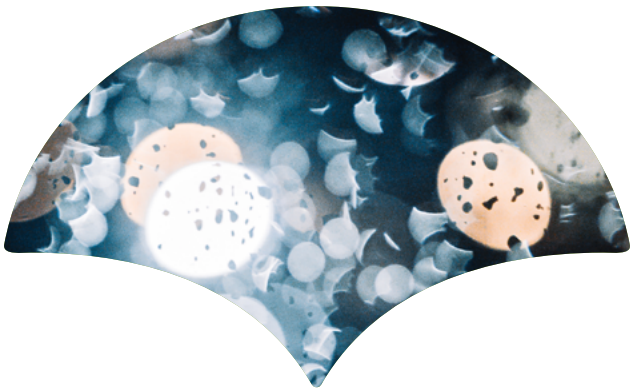
Tilin nimi	TP 2025	TA 2026	TA 2027	Muutos-%	TS 1 tuh 2028	TS 2 tuh 2029
TOIMINTATUOTOT	3 808 864	3 869 806	3 908 504	1,00%	3 909	3 909
Myyntituotot	3 808 864	3 869 806	3 908 504	1,00%		
TOIMINTAKULUT	971 801	449 530	492 530	9,57%	493	493
Palkat ja palkkiot	477 540	150 700	150 700	0,00%		
Eläkekulut	65 811					
Muut henkilösivukulut	10 059					
Palvelujen ostot	378 896	287 900	288 900	0,35%		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	7 320	1 000	1 000	0,00%		
Avustukset	9 032		40 000			
Vuokrakulut	12 780	4 600	6 600	43,48%		
Muut toimintakulut	10 363	5 330	5 330	0,00%		
TOIMINTAKATE	2 837 063	3 420 276	3 415 974	-0,13%	3 416	3 416

Jäsenkuntien maksuosuudet

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO 5.11.2026
Jäsenkuntien maksuosuudet 2027

	Verovuoden 2025 verotulot *) euroa	Maksu-osuus yhteensä euroa	Maksuerät		
			1.erä euroa	2.erä euroa	3.erä euroa
Alavieska	4 164 069	18 942,00	6 314,00	6 314,00	6 314,00
Haapajärvi	13 337 171	60 669,68	20 223,23	20 223,23	20 223,23
Haapavesi	11 751 435	53 456,30	17 818,77	17 818,77	17 818,77
Hailuoto	1 898 564	8 636,41	2 878,80	2 878,80	2 878,80
Ii	18 070 419	82 200,83	27 400,28	27 400,28	27 400,28
Kalajoki	21 890 351	99 577,38	33 192,46	33 192,46	33 192,46
Kempele	46 492 572	211 490,83	70 496,94	70 496,94	70 496,94
Kuusamo	29 143 041	132 569,26	44 189,75	44 189,75	44 189,75
Kärsämäki	4 173 124	18 983,19	6 327,73	6 327,73	6 327,73
Liminka	20 942 597	95 266,12	31 755,37	31 755,37	31 755,37
Lumijoki	3 440 095	15 648,71	5 216,24	5 216,24	5 216,24
Merijärvi	1 661 391	7 557,53	2 519,18	2 519,18	2 519,18
Muhos	16 896 191	76 859,36	25 619,79	25 619,79	25 619,79
Nivala	20 123 162	91 538,59	30 512,86	30 512,86	30 512,86
Oulainen	14 351 129	65 282,09	21 760,70	21 760,70	21 760,70
Oulu	453 040 494	2 060 843,40	686 947,80	686 947,80	686 947,80
Pudasjärvi	13 534 986	61 569,52	20 523,17	20 523,17	20 523,17
Pyhäjoki	5 203 155	23 668,72	7 889,57	7 889,57	7 889,57
Pyhäjärvi	8 589 162	39 071,38	13 023,79	13 023,79	13 023,79
Pyhäntä	2 847 797	12 954,39	4 318,13	4 318,13	4 318,13
Raahe	53 450 352	243 141,19	81 047,06	81 047,06	81 047,06
Reisjärvi	4 910 272	22 336,42	7 445,47	7 445,47	7 445,47
Sievi	9 196 787	41 835,42	13 945,14	13 945,14	13 945,14
Siikajoki	9 207 615	41 884,67	13 961,56	13 961,56	13 961,56
Siikalatva	8 993 615	40 911,21	13 637,07	13 637,07	13 637,07
Taivalkoski	6 145 630	27 955,96	9 318,65	9 318,65	9 318,65
Tyrnävä	12 041 088	54 773,91	18 257,97	18 257,97	18 257,97
Utajärvi	4 371 846	19 887,16	6 629,05	6 629,05	6 629,05
Vaala	4 274 006	19 442,10	6 480,70	6 480,70	6 480,70
Ylivieska	35 074 351	159 550,29	53 183,43	53 183,43	53 183,43
POHJOIS-POHJANMAA	859 216 467	3 908 504,00	1 302 834,67	1 302 834,67	1 302 834,67

*) Lähde: Verovuoden 2025 kunnallis- ja yhteisöverot , Verohallinto

POHJOIS-POHJANMAAN LIITTO | COUNCIL OF OULU REGION | Poratie 5 A, 90140 Oulu, Finland | +358 40 685 4000 | www.pohjois-pohjanmaa.fi